

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
факультет медико-фармацевтичних технологій
кафедра косметології і ароматології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: **«ПРОБЛЕМАТИКА ВИКОРИСТАННЯ КРЕМІВ ДЛЯ РУК
СЕРЕД УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти групи

ТПКЗс18(4,5з)мед-01а

спеціальності: 226 Фармація, промислова
фармація

освітньої програми Технології парфумерно-
косметичних засобів

Людмила МИХАЛЮК

Керівник: професор закладу вищої освіти
кафедри косметології і ароматології, д.біол.н.,

професор **Ольга ФІЛІЦОВА**

Рецензент: професор закладу вищої

освіти кафедри організації та економіки

фармації, д.фарм.н., професор **Інна БАРАНОВА**

АНОТАЦІЯ

Випускна кваліфікаційна робота присвячена вивченню проблематики використання кремів для рук серед українського населення. Проведено дослідження асортиментної та цінової політики кремів для рук на вітчизняному косметичному ринку. Досліджено поведінку споживачів кремів для рук та досліджено їх вподобання. Надано практичні рекомендації щодо безпечного нанесення крему для рук та мінімізації дерматиту рук.

Робота викладена на 45 сторінках друкованого тексту і складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел. Робота ілюстрована 14 рисунками та 1 таблицею, містить 33 джерела наукової літератури.

Ключові слова: крем для рук, контактний дерматит, споживачі, вподобання, Україна.

ANNOTATION

The final qualifying work is devoted to the study of the problems of using hand creams among the Ukrainian population. A study of the assortment and price policy of hand creams on the domestic cosmetic market was conducted. The behavior of consumers of hand creams was studied and their preferences were investigated. Practical recommendations for safe application of hand cream and minimization of hand dermatitis are provided.

The work is presented on 45 pages of printed text and consists of an introduction, three sections, general conclusions, and a list of used sources. The work is illustrated with 14 figures and 1 table, contains 33 sources of scientific literature.

Key words: hand cream, contact dermatitis, consumers, preferences, Ukraine.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ КРЕМІВ ДЛЯ РУК.....	8
1.1. Гігієна рук в охороні здоров'я.....	8
1.2. Дослідження токсичних речовин, які можуть входити до складу кремів для рук та косметичних засобів.....	10
1.3. Дослідження ефекту від регулярного використання крему для рук після миття рук.....	16
Резюме.....	18
РОЗДІЛ 2. ОБҐРУНТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ТА МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	19
2.1 Об'єкти досліджень.....	19
2.2 Методи досліджень.....	19
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	24
3.1 Дослідження асортиментної та цінової політики кремів для рук, представлених на ринку України	24
3.2 Результати опитування споживачів кремів для рук.....	30
3.3 Практичні рекомендації щодо безпечного нанесення крему для рук та мінімізації дерматиту рук.....	40
Висновки до розділу 3.....	43
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	46

ВСТУП

Актуальність теми. Неушкоджена шкіра рук є першою лінією захисного механізму від інфекції. Пошкоджена шкіра може не тільки призвести до інфекції, але також може містити більшу кількість мікроорганізмів, ніж неушкоджена шкіра, і, отже, збільшити ризик передачі інфекції іншим. Пошкоджена шкіра рук особливо медичних/фармацевтичних працівників є важливою проблемою і потребує серйозного вирішення.

Існує два основних типи шкірних реакцій, пов'язаних з гігієною рук. Подразнюючий контактний дерматит, що включає симптоми, які можуть варіюватися від легких до виснажливих, включаючи сухість, роздратування, свербіж і навіть розтріскування і кровотечу. Інший - алергічний контактний дерматит, який зустрічається рідко і являє собою алергію на якийсь інгредієнт засобу гігієни рук. У найсерйознішій своїй формі алергічний контактний дерматит може бути пов'язаний з симптомами анафілаксії [2].

Переважає більшість проблем зі шкірою серед медичних працівників, які пов'язані з гігієною рук, пов'язані з «подразнюючим контактним дерматитом». Подразнюючий контактний дерматит обумовлений, перш за все, частим і багаторазовим використанням засобів гігієни рук - особливо мила, інших миючих засобів і використання паперових рушників, в результаті яких відбувається висихання шкіри [15].

Початкове використання ручних санітайзерів на основі алкоголю особливо під час пандемії COVID-19 серед населення України та серед медичних працівників часто призводить до пересихання шкіри рук.

Однак, останні дослідження показали, що постійне використання пом'якшувального крему для рук призводить до поліпшення подразнювального контактного дерматиту приблизно у 70% постраждалих медичних працівників. Також використання масловмісного лосьйону або бар'єрного крему тричі на зміну може істотно захистити руки як споживачів

так і вразливих медичних/фармацевтичних працівників від висихання і хімічного роздратування [3,5].

Важливо переконатися, що вибрані ручні витирання на основі спирту, мило та зволожувальні лосьйони хімічно сумісні для мінімізації шкірних реакцій серед медичного та фармацевтичного персоналу.

Мета та завдання дослідження. Метою роботи є вивчення проблематики використання кремів для рук серед українського населення.

Для досягнення поставленої мети потрібно було вирішити такі завдання:

- ✓ зібрати та проаналізувати наукову літературу щодо аналізу асортименту кремів для рук, представлених на ринку України;
- ✓ провести дослідження цінової політики кремів для рук;
- ✓ провести опитування з метою визначення споживацьких переваг кремів для рук;
- ✓ проаналізувати анкети за допомогою методу описової статистики та визначити питання, які впливають на вибір кремів для рук;
- ✓ розробити практичні рекомендації щодо безпечного нанесення крему для рук та мінімізації дерматиту рук.

Об'єкти досліджень. Дані літературних джерел щодо загальних відомостей про креми для рук. Результати анкетування споживачів кремів для рук.

Предметом досліджень є дослідження ставлення споживачів до кремів для рук та вивчення рівня обізнаності українок про токсичні інгредієнти у продуктах по догляду за шкірою, представлених на українському косметичному ринку.

Методи дослідження. Методики дослідження були обрані, враховуючи праці вітчизняних і зарубіжних учених, отриманих з мережі Інтернет, а також маркетингової інформації отриманої за допомогою анкетування споживачів кремів для рук.

Практична значення отриманих результатів. Цільову аудиторію дослідження складають споживачі кремів для рук, переважно жінки, тому

важливим було звернути їхню увагу на склад кремів для рук, представлених на косметичному ринку України.

Також практичне значення мають ознайомчо-інформаційні заходи стосовно обізнаності щодо впливу на організм людини кремів для рук.

Елементи наукових досліджень полягають в розробці методичних засад дослідження поведінки споживачів кремів для рук.

Апробація результатів. Отримані результати дослідження та інформація, зібрана у ході досліджень, зберігатимуться на кафедрі косметології і аромології Національного фармацевтичного університету.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, огляду літератури, експериментальної частини, загальних висновків, переліку використаних літературних джерел, додатків. Кваліфікаційна робота викладена на 45 сторінках друкованого тексту. Робота ілюстрована 1 таблицею та 14 рисунками, містить 33 джерела наукової літератури.

РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ КРЕМІВ ДЛЯ РУК

1.1 Гігієна рук в охороні здоров'я

Ефективна гігієна рук є єдиною найефективнішою дією для зменшення інфекцій, пов'язаних з охороною здоров'я [11].

Гігієна рук - це загальний термін, що позначає будь-яку дію очищення рук [11].

Гігієна рук включає в себе:

- нанесення очищувальних розчинів на спиртовій основі на поверхню рук (включаючи рідини, гелі та піни),
- миття рук із застосуванням води і мила або мильного розчину, або немікробного, або протимікробного.

При правильному виконанні гігієна рук призводить до зменшення мікроорганізмів на руках.

Руки необхідно мити медичному персоналу водою з милом, коли вони помітно забруднені або забруднені білковим матеріалом, або помітно забруднені кров'ю чи іншими біологічними рідинами, або якщо вплив потенційних організмів, що утворюють спори, сильно підозрюється або доведено, або після використання ванної кімнати [22].

ВООЗ розробила плакати як терти і як мити руки (рис. 1.1).

How to Handrub | How to Handwash

RUB HANDS FOR HAND HYGIENE! WASH HANDS WHEN VISIBLY SOILED! OTHERWISE, USE HANDRUB

1 Duration of the entire procedure: 20-30 seconds

Apply a palmful of the product in a cupped hand, covering all surfaces;

Right palm over left dorsum with interlaced fingers and vice versa;

Palm to palm with fingers interlaced;

Rotational rubbing of left thumb clasped in right palm and vice versa;

Rotational rubbing, backwards and forwards with clasped fingers of right hand in left palm and vice versa;

Rub hands palm to palm;

Backs of fingers to opposite palms with fingers interlocked;

Once dry, your hands are

2 Duration of the handwash (steps 2-7): 15-20 seconds

3 Duration of the entire procedure: 40-60 seconds

Wet hands with water;

Apply enough soap to cover all hand surfaces;

Rub hands palm to palm;

Right palm over left dorsum with interlaced fingers and vice versa;

Palm to palm with fingers interlaced;

Backs of fingers to opposite palms with fingers interlocked;

Rotational rubbing of left thumb clasped in right palm and vice versa;

Rotational rubbing, backwards and forwards with clasped fingers of right hand in left palm and vice versa;

Rinse hands with water;

Dry hands thoroughly with a single use towel;

Use towel to turn off faucet;

Your hands are now safe

Рис. 1.1 Плакати ВООЗ як терти і як мити руки

Ґрунтуючись на вагомих доказах, випадки необхідності гігієни рук були розроблені ВООЗ для мінімізації ризику передачі мікроорганізмів між медичним працівником, пацієнтом та навколишнім середовищем (рис. 1.2).

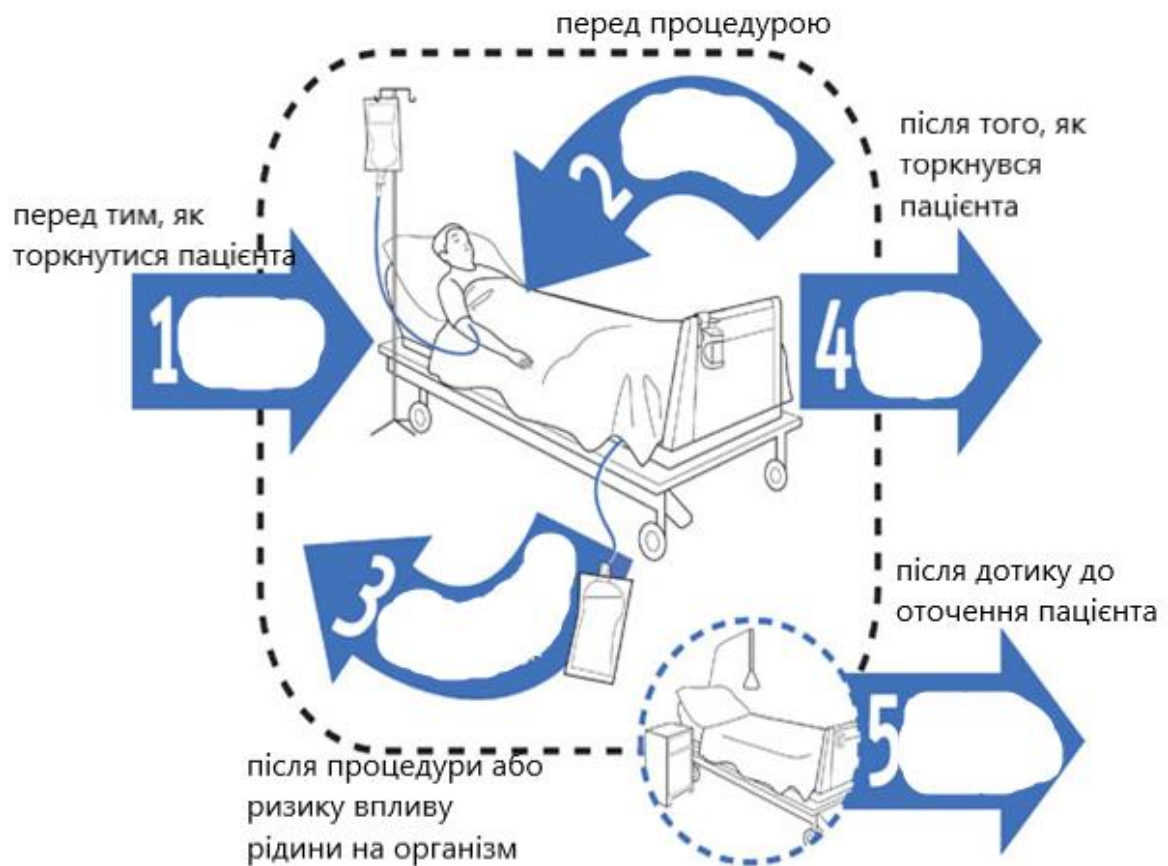

Рис. 1.2 Випадки необхідності гігієни рук для мінімізації ризику передачі мікроорганізмів між медичним працівником, пацієнтом та навколишнім середовищем

1.2 Дослідження токсичних речовин, які можуть входити до складу кремів для рук та косметичних засобів

З мільйонами засобів по догляду за шкірою та косметики на вибір, важко вирішити, які продукти насправді є здоровими та корисними для шкіри людини.

До сих пір ведуться суперечки про довгострокові ефекти багатьох інгредієнтів по догляду за шкірою. Деякі з них були заборонені в інших країнах, а деякі мають обмеження для використання у Сполучених Штатах [1].

Шкіра рук - чутливий орган, який може вбирати речовини, які ми втираємо в своє тіло.

Щоб бути на 100% впевненим, що те, що споживачі наносять на шкіру є небезпечним, необхідно читати етикетки інгредієнтів на продуктах.

Нижче наведено список з 15 токсичних інгредієнтів, деякі з яких були заборонені або обмежені для використання ЄС та іншими країнами, але які все ще поширені в багатьох засобах по догляду за шкірою у Сполучених Штатах [7].

15 токсичних інгредієнтів, яких слід уникати

1, 4 - Діоксан

Також відомий як: лаурил сульфат натрію, сульфат лаватера натрію і ПЕГ. Чи не вказаний в якості окремого інгредієнта. Будь-який інгредієнт вказаний з «ет», поліетиленгліколем, поліоксиніленом, оксинолом.

Міститься в: 22% всіх косметичних засобів на нафтовій основі, лосьйонів для тіла, мила, шампунів, миючих засобів, а також засобів, що створюють піну [8].

Чому слід уникати: канцероген людини, може викликати рак і вроджені дефекти.

Правила: Заборонений в Канаді, PEG заборонений в ЄС класифікований в штаті Каліфорнія, може викликати рак.

Штучні барвники та вугільна смола

Також відомий як: р-фенілендіамін, "CI"+число, "FD&C"+число, "D&C"+число.

Широко використовується в косметиці і особливо фарбах для волосся.

Є канцерогеном для людини, пов'язаний з раком, забрудненням важкими металами, токсичними для мозку, подразненням шкіри та висипаннями.

Кам'яновугільна смола заборонена в ЄС, класифікує р-фенілендіамін як токсичний при контакті зі шкірою, при вдиханні або при ковтанні [9].

Бензофен

Також відомий як: бензофенон, оксibenзон, суліобензон, суліобензон натрію та інгредієнти, що містять слово бензофенон.

Входить до складу сонцезахисних кремів, лаку для нігтів, тональних кремів, зволожуючих засобів (кремів для рук та лосьонів для тіла). Використовується в якості УФ-блокаторів.

Навіщо уникати: пов'язаний з раком, ендокринними порушеннями, токсичністю розвитку та репродуктивної токсичності, токсичністю системи органів, роздратуванням та екотоксичністю. Обмежено в ЄС та США [10].

ВНА та ВНТ

Також відомий як: бутильований гідроксіанізол і бутильований гідрокситолуол.

Знайдено в: засобах для губ, кольоровій косметиці та ароматизаторах. Використовується в зволожуючих засобах для тіла і косметиці в якості консервантів.

Навіщо уникати: може викликати порушення ендокринної системи, токсичність системи органів, токсичність для розвитку та репродуктивної системи, рак та роздратування. Шкідливий для риб та іншої живої природи [15,33].

Правила: ВНА заборонений в ЄС

Інгредієнти, пов'язані з DEA

Також відомий як: сполуки етаноламіну, триетаноламін, діетаноламін, DEA, TEA, кокамід DEA, кокамід MEA, DEA-цетилфосфат, DEA олет-3 фосфат, лаурамід DEA, лінолеамід MEA, мірістамід DEA, олеамід DEA, стеармід MEA та TEA-лаурилсульфат.

Знайдено в: Зволожуючі засоби, креми для гоління, кольорова косметика та ароматизатори. Робить продукт вершковим або шипуватим.

Навіщо уникати: може викликати рак, біоаккумуляцію, токсичність системи органів, подразнення шкіри та очей.

Положення: DEA заборонено в ЄС

Формальдегід

Також відомий як: кватерній-15, гідантоїн ДМДМ, імідазолідініл сечовина, поліоксиметиленсечовина, натрію гідроксиетилгліцинат, 2-бромо-2-нітропропан-1, 3-діол (бромопол) і гліюксаль.

Входить до складу мила, засобів для миття тіла, лак для нігтів, затверджувач для нігтів, процедури для волосся та кольорова косметика.

Навіщо уникати: може викликати рак, подразнення шкіри та сенсibiliзацію.

Нормативні акти: Заборонено в Японії та Швеції, обмежено в ЄС та Канаді [21].

Гідрохінон

Також відомий як: гідрохінон або токоферилацетат.

Знайдено в: миючих засобах, освітлювачах шкіри та зволожуючих засобах.

Чому уникати: може викликати рак, токсичність системи органів і дихальних шляхів.

Нормативні акти: Заборонений в ЄС, обмежений в Канаді та США.

Парабени

Також відомий як: етилпарабен, бутилпарабен, метилпарабен, пропілпарабен, ізобутилпарабен, ізопропілпарабен та інгредієнти, що закінчуються на -парабен.

Міститься в: миючих засобах, зволожуючих засобах для тіла (креми для рук, лосьони для тіла), засобах для миття тіла та скрабах для тіла.

Навіщо уникати: може викликати порушення ендокринної системи, рак, токсичність для розвитку та репродуктивної системи.

Нормативні акти: деякі форми заборонені в Данії [20,25].

Парфум (він же аромат)

В якості аромату використовується комплексна суміш з понад 3000 хімічних речовин.

Знайдено в: більшості косметичних засобів та засобів особистої гігієни, навіть продуктів, позначених як "без запаху". Парфуми, одеколони, дезодоранти, шампунь, мило, лосьйони тощо.

Навіщо уникати: викликає алергію та астму, пов'язану з раком та нейротоксичністю. Деякі шкідливі для риб і дикої природи.

Правила: рецепти ароматів вважаються комерційною таємницею, тому виробники не зобов'язані розкривати ароматичні хімікати в списку інгредієнтів (у США). ЄС обмежує використання багатьох ароматичних інгредієнтів (включаючи два синтетичних мускусу) і вимагає попереджувальних написів на продуктах, якщо вони містять будь-який з 26 алергенів, які зазвичай використовуються як косметичний аромат [3,17].

Побічні нафтопродукти та мінеральна нафта

Також відомі як: вазелін, вазелін, рідкий парафін.

Знайдено в: зволожуючих засобах для тіла, лосьйонах, процедурах для губ, дитячих продуктах, засобах для волосся тощо.

Навіщо уникати: не може метаболізуватися і є токсичним для людського організму. Канцероген людини, пов'язаний з раком, пов'язаний з домінуванням естрогенів.

Регламент: в ЄС вазелін можна використовувати в косметиці тільки в тому випадку, "якщо відома повна історія рафінування і можна показати, що речовина, з якої він виробляється, не є канцерогеном [19,25].

Феноксіетанол

Також відомий як: феноксіетанол, 2-феноксіетанол, евксил К 400 (суміш феноксіетанолу і 1, 2-дибромо-2, 4-діціанобутану) і PhE.

Знайдено в: зволожуючих засобах, процедурах для губ, кольоровій косметиці, лосьйонах та кремах для рук, засобах для миття тіла та входить до складу мила [24].

Навіщо уникати: може викликати алергію та впливає на нервову систему.

Нормативні акти: Обмежено в ЄС.

Фталати

Також відомий як: фталат, DEP, DBP, DENP і аромат.

Знайдено в: лаках для нігтів, кольоровій косметиці, зволожуючих засобах для тіла (креми для рук) та миття тіла.

Навіщо уникати: може викликати порушення ендокринної системи, токсичність для розвитку та репродуктивної діяльності, а також рак.

Нормативні акти: деякі форми, заборонені в ЄС.

Поліакриламід

Також відомий як: поліакриламід, акриламід, поліакрилат, полікватерній і акрилат.

Знайдено в: зволожуючих засобах для тіла (креми для рук), антивікові засоби, кольорова косметика та лосьйони для тіла.

Чому уникати: може викликати репродуктивну токсичність і токсичність для розвитку (коли поліакриламід розпадається на акриламід, який є канцерогеном).

Нормативні акти: заборонені в ЄС [26,32].

Силоксани

Також циклометикон, інгредієнти, що закінчуються на "-силоксан" або "-метикон", D₃, D₄ і D₅ і D₆.

Знайдено в: засобах на основі силікону, які використовуються для пом'якшення, розгладження і зволоження. Засоби для макіяжу "Oil-Free". Вони роблять волосся та косметичні засоби сухішими швидше, а дезодоранти легше ковзають.

Навіщо уникати: є ендокринним руйнівником, репродуктивним токсикантом, сприяє розвитку раку, впливу нейромедіаторів в нервову систему. Шкідливий для риб і дикої природи [28].

Обмеження: немає обмежень щодо цих інгредієнтів у косметиці. Однак в ЄС D₄ і D₅ були визнані небезпечними.

Триклозан

Знайдено в: антибактеріальних продуктах, такі як мило для рук, антиперспіранти / дезодоранти, миючі засоби, дезінфікуючі засоби для рук, зубна паста, ополіскувач для рота.

Чому слід уникати: ендокринний руйнівник, дратівливий для шкіри та очей, шкідливий для риб та дикої природи, не легко деградує, може сприяти стійким до антибіотиків бактеріям, вищому ризику харчової алергії.

Правила: обмежене використання в Канаді та ЄС. З 1.01.2017 року він був заборонений до роздрібною торгівлі засобами гігієни споживачів в США [31].

1.3 Дослідження ефекту від регулярного використання крему для рук після миття рук

Науковці Гюнтер Кампф (Університет Грайсфальда) та Йоахім Герхард Еннен (консультант SkinNEXT) визначили ефект від регулярного використання крему для рук після миття рук на зволоженість шкіри та шорсткість шкіри [25]. Двадцять п'ять піддослідних мили руки і передпліччя нейтральним милом чотири рази на день, по 2 хвилини кожен раз, в цілому протягом двох тижнів. Одна частина з них використовувала крем для рук після кожного миття рук, інші - ні.

Шорсткість шкіри і зволоження шкіри визначалися на передпліччях на 2, 7, 9 і 14 день. Для шорсткості шкіри дванадцять кремнієвих відбитків на предмет і точку часу були взяті з рогового шару і оцінені за допомогою 3D-шкірного аналізатора на глибину рельєфу шкіри.

Для зволоження шкіри корнеометром було проведено п'ять вимірювань на предмет і точку часу. Миття рук призводило до поступового збільшення шорсткості шкіри зі 100 (вихідний рівень) до максимум 108,5 через 9 днів.

Використання крему для рук після кожного миття рук тягло за собою зменшення шорсткості шкіри, що найнижче через 2 (94,5) і 14 днів (94,8).

Зволоженість шкіри поступово знижувалася після миття рук з 79 (вихідний рівень) до 65,5 через 14 днів.

Миття рук з подальшим використанням крему для рук все ще знижувало зволоженість шкіри через 2 дні (76.1). Однак протягом наступних 12 днів зволоження шкіри суттєво не змінилася (75,6 через 14 днів).

Повторюване і часте миття рук підвищує сухість і шорсткість шкіри. Використання крему для рук відразу після кожного миття рук може обмежити як сухість шкіри, так і шорсткість шкіри. Тому регулярне застосування препаратів для догляду за шкірою повинно сприяти запобіганню як сухої, так і грубої шкіри.

РЕЗЮМЕ

З мільйонами засобів по догляду за шкірою та косметики на вибір, важко вирішити, які продукти насправді є здоровими та корисними для шкіри людини.

Шкіра рук - чутливий орган, який може вбирати речовини, які ми втираємо в своє тіло.

Щоб бути впевненими, що те, що споживачі наносять на шкіру не є шкідливим для організму людини, необхідно читати етикетки інгредієнтів на продуктах.

Проведено аналіз найбільш часто вживаних токсичних інгредієнтів, деякі з яких були заборонені або обмежені для використання ЄС та іншими країнами, але які все ще поширені в багатьох засобах по догляду за шкірою.

Повторюване і часте миття рук підвищує сухість і шорсткість шкіри. Використання крему для рук відразу після кожного миття рук може обмежити як сухість шкіри, так і шорсткість шкіри. Тому регулярне застосування препаратів для догляду за шкірою повинно сприяти запобіганню як сухої, так і грубої шкіри.

РОЗДІЛ II. ОБҐРУНТУВАННЯ ОБ’ЄКТІВ ТА МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1 Об’єкти досліджень

Об’єкти досліджень. Дані літературних джерел щодо загальних відомостей про креми для рук. Результати анкетування споживачів кремів для рук.

2.2 Методи досліджень

У магістерській роботі з метою вивчення споживчих переваг проведено опитування споживачів кремів для рук за допомогою електронної анкети, створеної в Google Forms.

Анкета має питання щодо особливостей використання кремів для рук серед населення України.

Респонденти заповнювали анкети згідно з етичними вимогами Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects.

В анкетуванні прийняли участь 195 жінок (в тому числі фармацевтичні працівники) віком від 18 років до 45 років, які користуються кремами для рук, представленими на косметичному ринку України. Усі отримані в ході дослідження результати були занесені до Microsoft Excel. Усі розрахунки були проведені за допомогою програми Statistica 25.

Запропоновані питання анкети та відповіді на ці питання наведено нижче:

Укажіть Ваш вік

- 18 - 20 років
- 21 - 25 років
- 26-30
- 31-35

- 36-40
- 41-45
- Ваш варіант відповіді _____

Ваша освіта:

Ваша спеціальність

Який у Вас тип шкіри рук?

- Сухий
- Комбінований
- Нормальний
- Жирний
- Не знаю

Які етапи по догляду за шкірою рук Ви знаєте

Чи Ви користуєтесь санітайзерами?

- Так
- Ні

Якщо да, то як часто?

- Декілька раз на день
- Постійно протягом дня
- Не замислююсь

Чи користуєтесь засобами для догляду за шкірою рук?

- Так
- Ні

Якщо да, то якими засобами для догляду за шкірою рук Ви користуєтесь?

- лікувальні креми для рук
- крем для рук
- лосьон для тіла
- масло для тіла
- баттер для тіла
- ніяким

Як часто протягом дня миєте руки?

- Постійно
- Декілька разів на день
- Не замислююсь

Скільки разів на день Ви наносите крем для рук (чи інший засіб)?

- Один раз (перед сном)
- Двічі (вранці і перед сном)
- Кожного разу після використання санітайзеру чи миття рук
- Не використовую ніяких засобів

Чи Ви маєте взимку проблеми зі шкірою рук (почервоніння, сухість шкіри, потріскання)?

- Так
- Ні

Чи Ви маєте контактний дерматит?

- Ні
- Так

Не знаю

Чи звертались Ви до лікаря-дерматолога з приводу проблем зі шкірою рук?

Так

Ні

Чи Ви користуєтесь лікувальними кремами для шкіри рук?

Так

Ні

Іноді

Ніколи не користувалась

Дайте оцінку характеристикам, які є для вас найважливішими при виборі крему для рук? (1-має найменше значення, 5 – має найбільше значення)

Ціна

Співвідношення ціна – якість

Ефективність

Безпека

Якість

Відомий бренд

Пакування

Впізнаваність торгової марки

У якому місці Ви купуєте засоби по догляду за шкірою рук?

У аптеці

- У спеціалізованих магазинах косметики BROCARD
- Мережа магазинів Єва, PROSTOR, WATSONS
- Перехід метро
- Інше _____

Вкажіть торгові марки брендів, яким Ви надаєте перевагу?

- _____

Де Ви шукаєте відповіді на питання по догляду за шкірою рук?

- Рекомендації подруг
- Рекомендації відомих б'юті-блогерів
- Власний попередній досвід
- Реклама у ЗМІ
- Інше _____

Чи купували Ви креми для рук за порадами блогерів?

- Так
- Ні

Яка інформація, на Вашу думку, має бути відображена в рекламі крему для рук?

- Безпека
- Якість
- Ціна
- Ефективність засобу
- Склад
- Натуральність

РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Згідно з розробленим нами дизайном дослідження необхідно дослідити асортиментну політику кремів для рук на ринку України, цінову політику цих засобів в роздрібній торгівлі, поведінку споживачів, проаналізувати стан вітчизняного ринку кремів для рук. Усе вищевикладене представлено у цьому розділі.

3.1 Дослідження асортиментної та цінової політики кремів для рук, представлених на ринку України

На наступному етапі досліджень проведено аналіз асортиментної та цінової політики топ-кремів для рук переважно мас-маркету та middle, декілька позицій преміум-класу (aesop, StriVectin) (табл. 3.1). Ціни було взято з сайтів rozetka.com.ua, prom.ua, tabletki.ua, allegro.ua, eva.ua.

Таблиця 3.1

Огляд ринку кремів для рук від сухості та тріщин

№	Назва	Характеристика	Середня ціна, грн
1	Garnier «Інтенсивний догляд» 100 мл	Насичує епідерміс вологою, усуває мікроушкодження	69
2	CeraVe «Reparative» 250 мл	Сприяє зарощуванню тріщин	245
3	Зелена аптека «Крем для екстремально сухої шкіри рук»	Усуває запалення, стимулює загоєння, живить	60
4	Kamill «Intensive»	Прискорює регенерацію тканин, покращує стан шкіри	50
5	Заспокійливий і зволожувальний гель з алое Holika Holika aloe 99% soothing gel 25 мл	Підвищує пружність, зволожує, омолоджує та відновлює	239
6	Uriage Bariederm Insulating Repairing Hand Cream	Пом'якшує, живить і надає шкірі шовковистості	350

7	Крем для рук «Nivea Комплексний догляд» 75 мл	Тонізує, сприяє інтенсивному зволоженню	62
8	Крем для рук Nivea 3 в 1 SOS Відновлення 100 мл	Перешкоджає лущенню, позбавляє сухості	109
9	Glysolid "Крем для сухої шкіри рук із гліцерином"	Захищає від негативних факторів навколишнього середовища та сприяє глибокому харчуванню шкіри.	95
10	Крем для рук AVON «Care Derma» 75 мл	Насичена формула з ексклюзивною технологією Hydroprotective, маслом жожоба та емолентами запобігає сухості, лущенню та посилює захисну функцію шкіри. Крем Avon Care Derma настільки ефективний, що продовжує зволожувати шкіру навіть після миття рук. Гіпоалергенний, без ароматів.	60
11	La Roche-Posay Cicaplast Hands	Французький крем для рук, який швидко вбирається, не є жирним і не липким і забезпечує до 48 годин зволоження. Незалежно від того, чи потріскалися ваші руки від частого миття, потріскалися від холодної зимової погоди, пошкоджені від впливу сонця, ви справді не помилитеся з Cicaplast.	217
12	Neutrogena Norwegian Formula крем для рук 50 мл	Висококонцентрована норвезька формула Neutrogena була основним продуктом протягом десятиліть. Цей простий, зручний для гаманця крем для рук містить величезну дозу зволожуючого гліцерину для зволоження та гладкості сухої шкіри.	138
13	крем для рук O'Keeffe's Working Hands 85 г	Аптечний крем для рук, розроблений для сухої, потрісканої шкіри, містить зволожуючий гліцерин і перевірену пом'якшувальну мінеральну олію. Робочі руки O'Keeffe не тільки зволожують, але й захищають шкірний бар'єр від майбутніх пошкоджень.	330
14	ароматичний бальзам для рук Aesop Resurrection 75 мл	Хизується формулою, гідною витрат, і п'яним ароматом. Цей високоякісний бальзам для рук живить олією солодкого мигдалю, кокосовою олією та натуральними маслами, залишаючи шкіру м'якою та деревно-цитрусовим ароматом.	1137
15	крем для рук L'Occitane з маслом ши 30 мл	Вишукана французька формула, що містить суміш рослинних олій, живильного меду та мигдального молока, у вічному алюмінієвому тюбику, забезпечує шовковисто-гладку шкіру, викликаючи відчуття п'ятизіркового готелю.	299
16	Supergoop! Крем для рук SPF 40 15 мл	Оскільки ваші руки щодня піддаються впливу сонця майже так само, як і ваше обличчя, вам буде розумно використовувати формулу на основі сонцезахисного крему. Supergoop! Екран для рук забезпечує широкий спектр захисту SPF	660

		40, спрямований на гіперпігментацію та втрату пружності.	
17	крем для рук StriVectin проти зморшок, об'єм і омолоджуючий крем для рук 135 мл	Щоб боротися з тонкими зморшками, темними плямами, нерівною текстурою та іншими ознаками старіння, зверніться до StriVectin. Цей майстерно розроблений крем для рук містить улюблений усіма зволожувач, гіалуронову кислоту, а також антиоксиданти для зволоження, посилення сяйва та тонусу вашої шкіри.	4610
18	54 Thrones African Beauty Butter 50 мл	Коли ваші руки сухі, потріскані й жадають зволоження, вам захочеться чогось додаткового густого та живильного, щоб повернути їм здоров'я. Це насичене масло для всього тіла від 54 Thrones чудово підходить для заспокоєння рук завдяки суміші олії ши та олій баобаба та жожоба з етичного походження, і воно доступне в кількох прекрасних ароматах. Просто майте на увазі, що цей матеріал є досить важким, тому трошки це дуже важливо. Активні інгредієнти: масло ши, масло баобаба, масло жожоба	882
19	крем для рук Бентон 50 г	Крем для рук Benton, що містить величезну дозу олії ши преміум-класу, а також оливкову олію, гліцерин та рослинні екстракти, забезпечує глибоке живлення та довготривале зволоження.	245
20	крем для рук з лавандою та польовими квітами Nubian Heritage 118 мл	Наповнений рослинною сумішшю ефірних олій лаванди та польових квітів, цей крем для рук пропонує заспокійливу ароматерапію, одночасно живлячи грубу, суху шкіру маслом ши.	278
21	Sur.Medic+ Super Ceramide 100 інтенсивний захисний крем для рук 54 мл	Алюмінієва трубка, натхненна фармацевтичними препаратами, наповнена відновлюючими керамідами, зволожуючою оливковою олією, гіалуроновою кислотою та аденозином для боротьби з тонкими зморшками та іншими ознаками старіння.	838
22	крем для рук Dionis з козячого молока	Ви будете раді мати під рукою тюбик Діоніса, коли ви в дорозі. Завдяки суміші білкового козячого молока та лікувального меду, він живить, зволожує та відновлює суху шкіру, не залишаючи жирних слідів.	132
23	крем для рук і тіла Alaffia Coconut Reishi 227 г	поєднує кокосове масло з адаптогенним екстрактом грибів рейші для зволоження, живлення та захисту шкіри від голови до ніг. Формула Fair Trade надзвичайно кремоподібна, але дуже легко змішується.	1419
24	лосьйон для рук Ouai 474 мл	Шукаєте, що розмістити біля раковини? Ви не можете помилитися з Ouai. Ця пляшка-помпа об'ємом 16 унцій містить заспокійливу суміш	1650

		олій авокадо, жожоба та шипшини, яка закріплює вологу і дарує вам освіжаючий цитрусовий аромат.	
25	Крем для рук Glossier 50 мл	Якщо ви надаєте перевагу гарному аромату, вам сподобається крем для рук Glossier. Наповнений першокласним ароматом You бренду, він поєднує мускусну основу з вершковим, солоним серцем і пряними деревними нотами зверху. Звучить багато, але ми обіцяємо, що це не надто сильно.	150
26	Крем для рук Doliva (Olivenol) 100 мл	Живильний крем для рук на основі оливкової олії екстра-класу насичує шкіру важливими мікроелементами, покращує обмінні процеси і кровообіг, а також відновлює природний баланс вологи.	99
27	Крем для рук відновлювальний і захисний Rilastil Xerolact 100 мл	зволожує, відновлює, живить і захищає шкіру рук, роблячи її м'якою і еластичною. Має насичену текстуру, легко поглинається шкірою	240
28	Крем для рук і нігтів Shelly з алантоїном, екстрактом равлика й олією карите 250 мл	має невагому консистенцію, яка легко розподіляється та миттєво вбирається, і дивовижний квітковий аромат. Засіб збагачення унікальним комплексом активних компонентів, забезпечує миттєве зволоження та живлення шкіри протягом 24 годин. Шкіра після використання стає оксамитовою і ніжною на дотик	168
29	Крем-догляд Міха Body&hands для дуже сухої шкіри рук 100 мл	Містить гліцерин та масло ши, для для сухої і пошкодженої шкіри рук	149
30	Крем для рук Le Petit Marseillais Карите, Солодкий мигдаль і Арганова олія 75 мл	олія каріте, солодкий мигдаль і олія арганового дерева. Поживний крем для рук для сухої шкіри має легку текстуру, чудовий аромат, швидко вбирається, не залишаючи липких слідів.	65
31	Крем для сухої шкіри рук Eucerin 5% Urea Plus 75 мл	Крем для сухої, грубої шкіри рук Миттєве + 48 годин зволоження сухої шкіри З сечовиною + керамідами та природні зволожуючі фактори	262
32	Крем Амальгама Люкс для рук рідкий 330 мл	Крем призначений для зволоження і пом'якшення шкіри рук. Створено на основі гліцерину і високоефективних ліпофільних компонентів, які при систематичному застосуванні крему глибоко зволожують шкіру рук, роблять її ніжною і бархатистою.	114
33	Крем-бальзам для рук Silky Hands SOS-відновлення 45 мл	В основі крему-бальзаму – комплекс з пантенолом, ніацинамідом та PRO-ліпідами, а також активна концентрація вітамінів та алое віра. Засіб швидко відновлює і надовго пом'якшує шкіру, утворює захисний шар, що дихає.	59

34	Крем для рук і нігтів Bioderma Atoderm 200 мл	Заспокійлива дермокосметика Біодерма для atopічної шкіри	436
35	Крем-догляд для рук Family Doctor Інтенсивне живлення 270 мл	Екстракт календули, олії авокадо й аргани, що входять до складу, сприяють інтенсивному живленню шкіри рук, даючи їй весь необхідний склад вітамінів.	67
36	Крем для рук Weleda Сенситив 50 мл	М'який, заспокійливий крем інтенсивно зволожує чутливу шкіру, схильну до подразнення і зменшує відчуття сухості. Завдяки органічному кокосовому маслу та маслу жожоба підтримує природний баланс вологості шкіри, завдяки чому чутлива шкіра отримує щоденний догляд, якого вона потребує. Без аромату. Сумісність зі шкірою та ефективність підтверджені дерматологами. Підходить для веганів.	265
37	Крем для рук Dove Антибактеріальний догляд та захист 75 мл	Завдяки збалансованому складу, крем нормалізує гідробаланс шкіри та насичує її корисними поживними речовинами. Активні компоненти утримують вологу всередині, запобігають зневодненню і появі сухої кірки. До того ж продукт відновлює пошкоджені ділянки епідермісу і блокує процеси старіння.	65
38	Крем для рук Sister's Aroma Smart Авокадо 30 мл	Антиоксидантний крем для рук на розумній основі з фітостеролами авокадо, хлорофілом та пробіотиками. Збагачений вітаміном Е. Бореться із вільними радикалами, уповільнюючи процеси старіння.	290
39	Ультракомфортний Avene Колд концентрований крем для рук 50 мл	Колд-крем для рук живить, відновлює й захищає. Передусім рекомендований у разі сухої або ушкодженої внаслідок впливу кліматичних або побутових чинників шкіри рук. Протестований в умовах сильного холоду.	239
40	Ультра-зволожуючий крем для рук Topicrem Ultra-Moisturizing Hand Cream 50	Завдяки вмісту 3% сечовини, ультра ніжний крем забезпечує миттєве й тривале зволоження рук (24 години), живить і захищає дуже суху та пошкоджену шкіру. Алантаїн пом'якшує роговий шар, стимулює регенерацію клітин, сприяє загоєнню мікротріщин. Відновлює природний захисний бар'єр шкіри.	166
41	Зволожувальний крем для рук Eveline Sweet Coconut 50 мл	Збалансована формула розроблена на основі екстракту папаї, олій кокоса, ши та купуаку. Саме завдяки багатому складу Sweet Coconut Hand Cream розв'язує відразу кілька важливих завдань: нормалізує гідробаланс, робить шкірний покрив ніжним, м'яким і пружним, відновлює й захищає від шкідливого впливу зовнішніх чинників.	50

Найкращий крем для рук - це La Roche-Posay Cicaplast Hands (максимальний перегляд на Amazon), формула, рекомендована дерматологами, наповнена інгредієнтами, що люблять шкіру, як-от масло ши, ніацинамід і термальна вода.

Якщо обирати бюджетний крем, то це крем для рук Neutrogena Norwegian Formula (можна купити на Walmart), який вимагає високої концентрації гліцерину для зволоження та гладкості сухої шкіри.

Крем для рук має містити наступні речовини:

Антиоксиданти

При виборі крему для рук антиоксиданти завжди є плюсом. Антиоксиданти діють, усуваючи та запобігаючи окислювальному стресу, відомому як пошкодження вільними радикалами. Вони захищають шкіру рук від майбутнього пошкодження, а також допомагають усунути пошкодження клітин. Антиоксиданти можуть допомогти з передчасним старінням, запаленням та гіперпігментацією, чому руки особливо схильні. Вони також дуже протизапальні.

Живильні креми

Якщо ви купуєте крем для рук, щоб вирішити надто поширену проблему сухих рук, пошук крему, який живить шкіру, має бути пріоритетом. Зволожуючі інгредієнти, включаючи масло ши та кокосове масло, допомагають підтримувати живлення шкіри та допомагають боротися з сухою, потрісканою шкірою.

Формули

Як і будь-який засіб по догляду за шкірою, є різні формули крему для рук на вибір. Взимку (або в посушливі, холодніші місяці) виберіть більш густий крем або мазь (у табл. 3.1 наведені засоби, які не залишають жирних слідів на руках). У літні місяці вибирайте легкий крем для рук. І, звичайно, цілий рік завжди вибирайте крем для рук з SPF, якщо це можливо.

3.2 Результати опитування споживачів кремів для рук

Проблеми дослідження поведінки споживачів висвітлені у наукових працях українських науковців, таких як А.М. Танасійчук, І.В. Лилик, А.В. Федорченко та ін.

З метою дослідження поведінки жінок-споживачів кремів для рук проведено опитування за допомогою анкети, створеної в Google Forms.

Онлайн-опитування має ряд переваг порівняно з очним опитуванням. Онлайн-опитування є більш дешевим (не потребує витрат, пов'язаних з роздрукуванням анкет), дозволяє знизити кількість часу, витраченого на дослідження та не потребує безпосереднього контакту з респондентом, що є вкрай актуальним наразі. В анкетуванні прийняли участь лише жінки (оскільки вони частіше, ніж чоловіки користуються кремом для рук), їх кількість становила 195 осіб.

Вік опитаних жінок: переважно від 18 до 45 років (рис. 3.1).

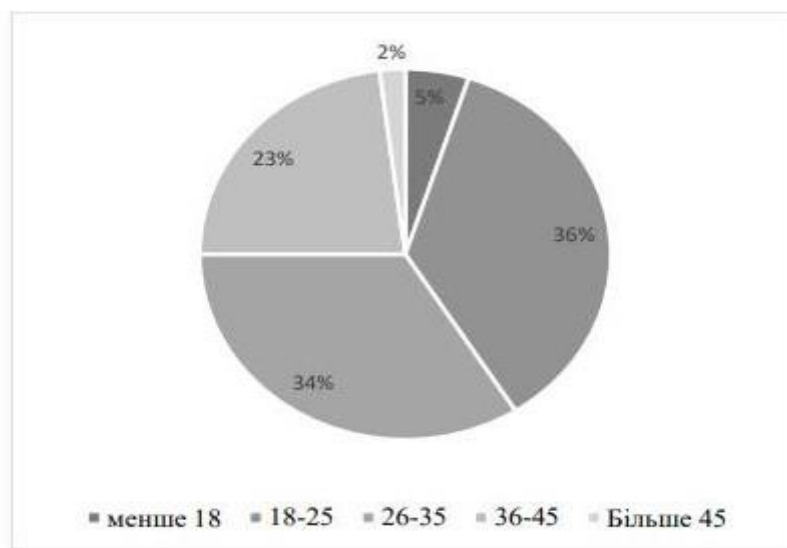

Рис. 3.1 Розподіл опитаних жінок за віком

Більшу частину респондентів склали працюючі заміжні жінки, які мають вищу освіту (70%).

Досліджено тип шкіри рук респондентів, оскільки креми для рук обираються саме за типом шкіри. Дані наведено на рис. 3.2. Переважна більшість опитаних мають комбінований тип шкіри, третина респондентів мають нормальний тип шкіри. Жирний тип мають 15% опитаних жінок. Лише 10% респондентам притаманний сухий тип шкіри.

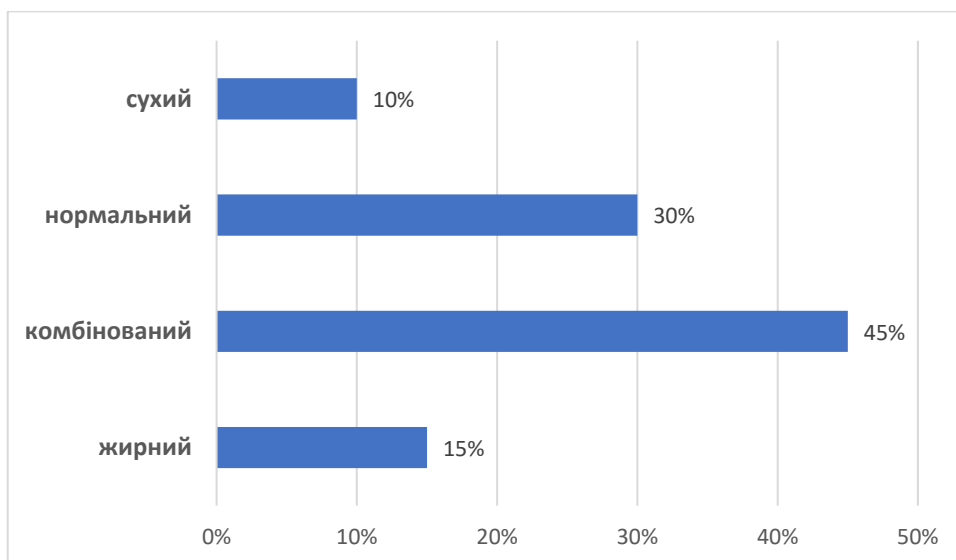

Рис. 3.2 Розподіл респондентів за типом шкіри рук

Визначено яким етапам по догляду за шкірою приділяють увагу опитані жінки. Дані наведено на рис. 3.3.

Рис. 3.3 Етапи по догляду за шкірою рук, яким приділяють увагу опитані жінки

Встановлено, що більшість опитаних очищають шкіру рук за допомогою санітайзерів шкіри, що є найважливішим етапом, оскільки крем повинен наноситися на добре очищену та висушену шкіру рук. Саме від цього залежатиме рівень абсорбції діючих речовин крему для рук чи іншого косметичного засобу, як лосьону чи баттера. Зволоження і захист шкіри рук потребують 45% опитаних жінок.

Такий низький відсоток респондентів, що потребують зволоження обумовлений сухим типом шкіри рук респондентів.

Живленню та відновленню приділяють увагу 55% опитаних жінок.

Встановлено, яким косметичним засобам надають перевагу опитані жінки. Дані представлені на рис. 3.4.

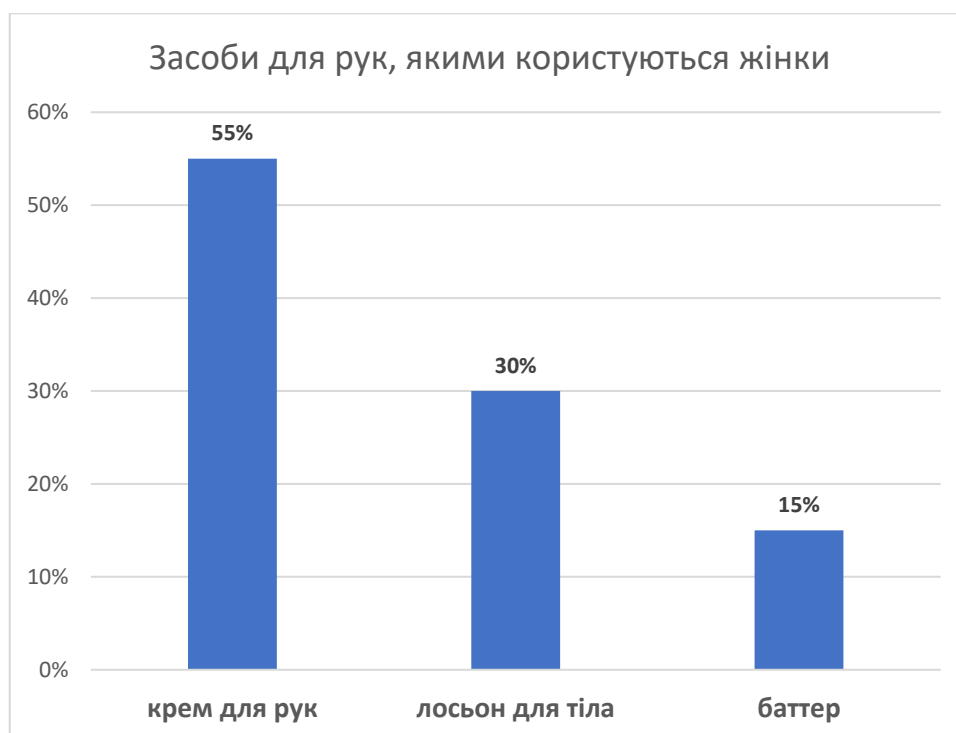

Рис. 3.4 Засоби для рук, якими користуються опитані жінки

Безумовним фаворитом є крем для рук, яким користуються 55% опитаних жінок.

Третина опитаних користується лосьоном для тіла.

Визначені характеристики кремів для рук, які мають важливе значення для опитаних жінок за 5-ти бальною шкалою (1 бал – найменше значення, 5 – найбільше значення) (рис. 3.5).

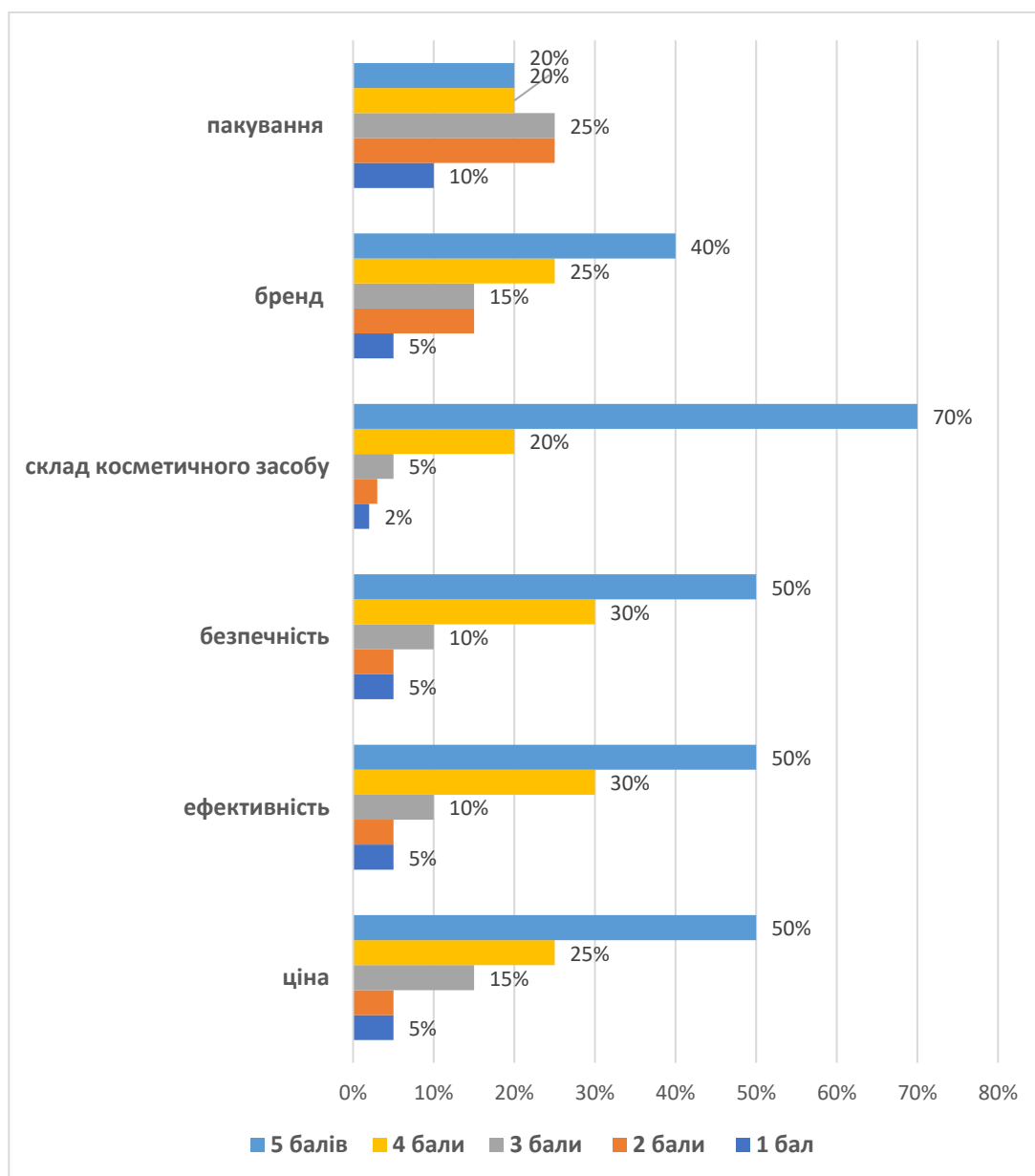

Рис. 3.5 Важливість для респондентів певних характеристик кремів та інших косметичних засобів для рук за 5-ти бальною шкалою

Встановлено, що 70% опитаних жінок вважають, що склад кремів та інших косметичних засобів для рук має вирішальне значення (5 балів). Безпечність, ефективність та ціна при виборі кремів та інших косметичних засобів для рук мають вирішальне значення для половини опитаних жінок. Для

40% опитаних бренд має вирішальне значення, що було оцінено в 5 балів. Пакування для не має вирішального значення більшості опитаних.

Встановлено місця, де здійснюють покупки кремів та інших косметичних засобів для рук жінки. Дані наведено на рис. 3.6.

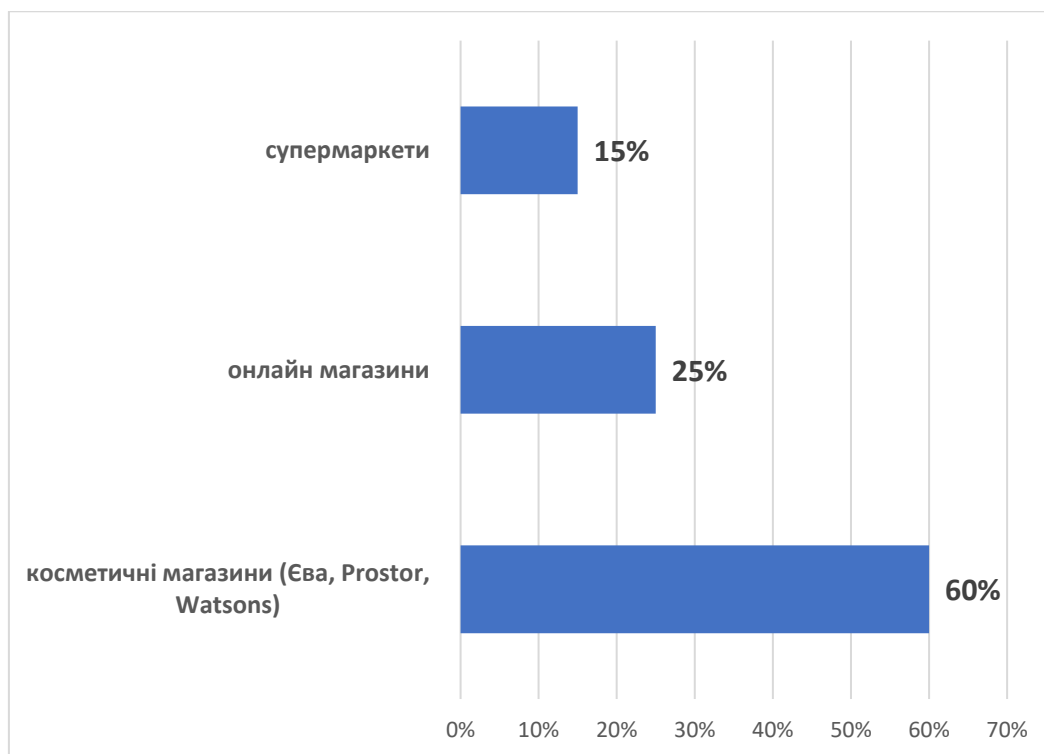

Рис. 3.6 Місця продажу, де купують креми та інші косметичні засоби для рук респонденти

Нами було з'ясовано, що 60% респондентів купують креми та інші косметичні засоби для рук у магазинах косметики Prostor, Єва, Watsons. Наразі актуальним все більше стають онлайн-покупки. Так четверта частина респондентів (25%) обирають онлайн-покупки для покупки кремів та інших косметичних засобів для рук, аргументуючи це тим, що це зручно, швидко, на сайті представлено достатній асортиментний вибір та іноді нижча ціна, ніж у фізичних магазинах. Встановлено, що лише 15% опитаних купують креми та інші косметичні засоби для рук у супермаркетах.

Визначені джерела інформації звідки респонденти дізнаються про креми та інші косметичні засоби для рук. Дані наведено на рис. 3.7.

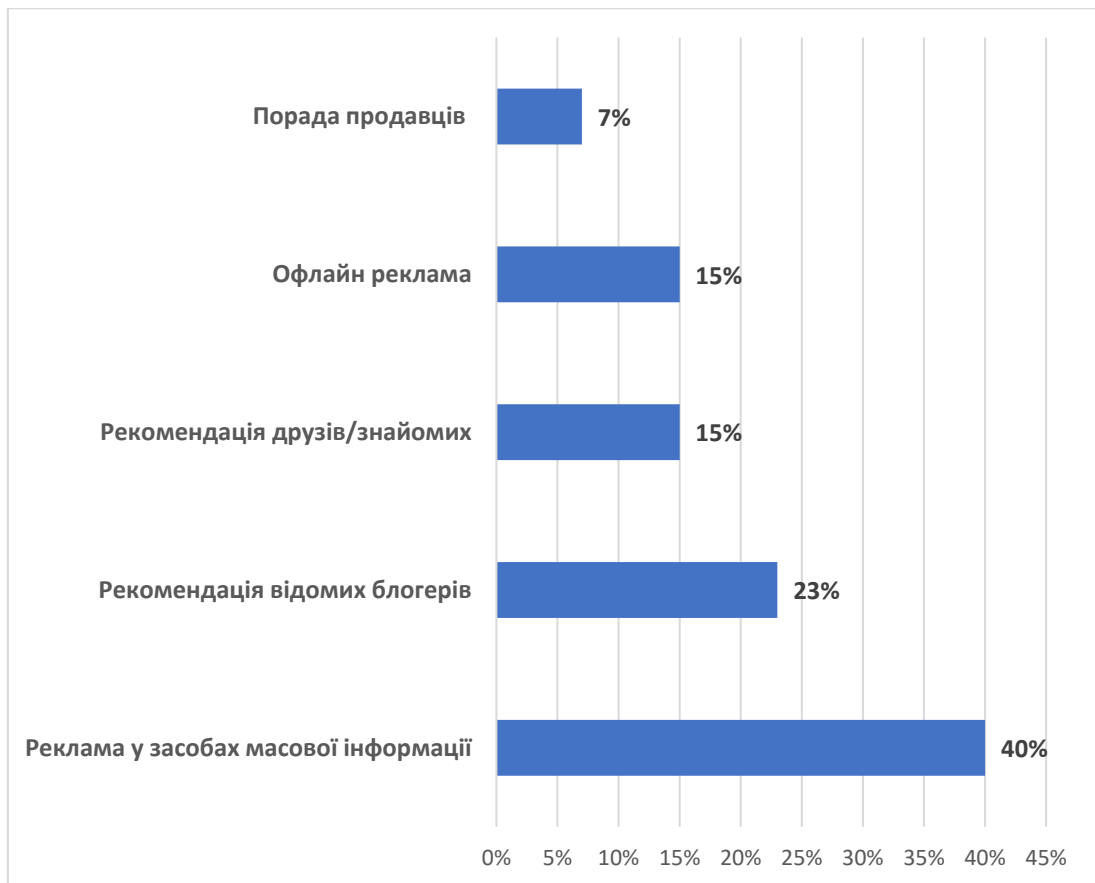

Рис. 3.7 Джерела інформації про креми та інші косметичні засоби для рук

Нами були встановлені такі джерела про креми та інші косметичні засоби для рук, яку обирають жінки. Реклама у ЗМІ є вирішальним фактором вибору для 40% опитаних споживачів кремів для рук. З рекомендації відомих блогерів майже четверта частина респондентів обирають креми для рук. Рекомендації друзів/знайомих та офлайн реклама є вирішальним фактором вибору лише для 15% опитаних жінок.

На наступному етапі досліджень нами встановлена важливість реклами кремів та інших косметичних засобів для рук відомими блогерами. Дані представлено на рис. 3.8.

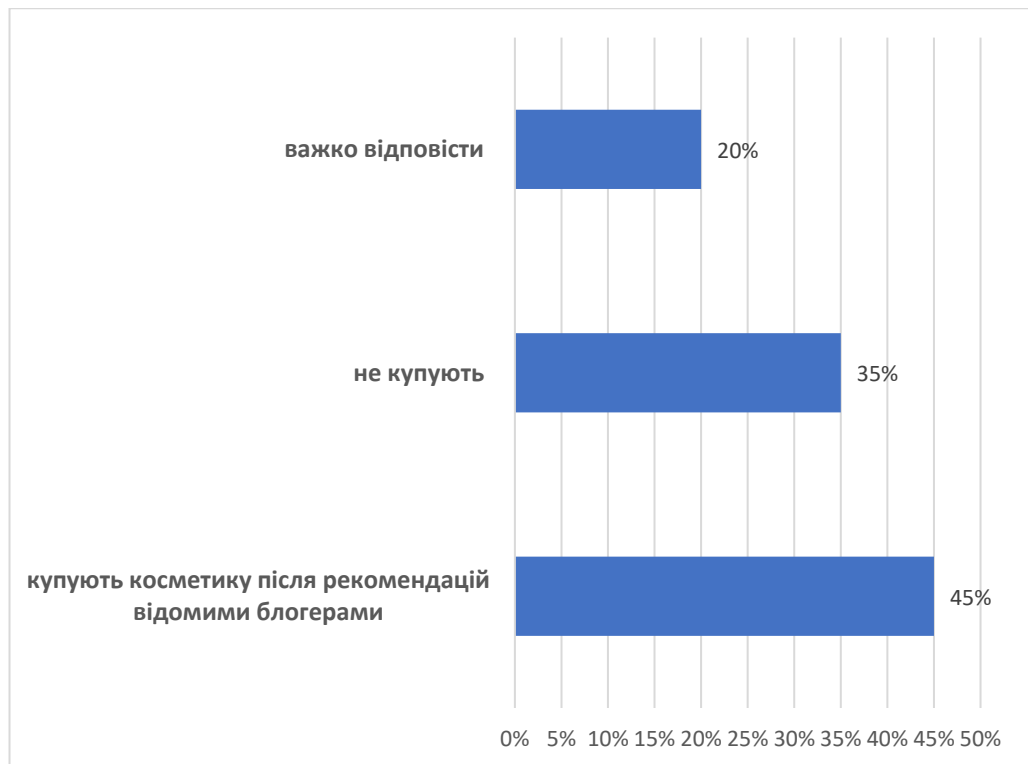

Рис. 3.8 Визначення впливу реклами блогерів на покупку крему для рук респондентами

Нами було визначено, що 45% опитаних жінок обирають та купують креми або інші косметичні засоби для рук після реклами відомих блогерів у соціальних мережах.

Сьогодні є вкрай актуальною реклама відомих блогерів, оскільки постійно збільшується кількість інтернет користувачів, особливо серед молоді (покоління зет).

Блогери задають моду.

Цей онлайн канал промоції наразі вкрай важливо враховувати сучасним виробникам кремів для рук з метою прощтовхування своєї продукції на вітчизняний косметичний ринок.

Визначені найбільш популярні бренди косметичних засобів для рук. Дані представлено на рис. 3.9.

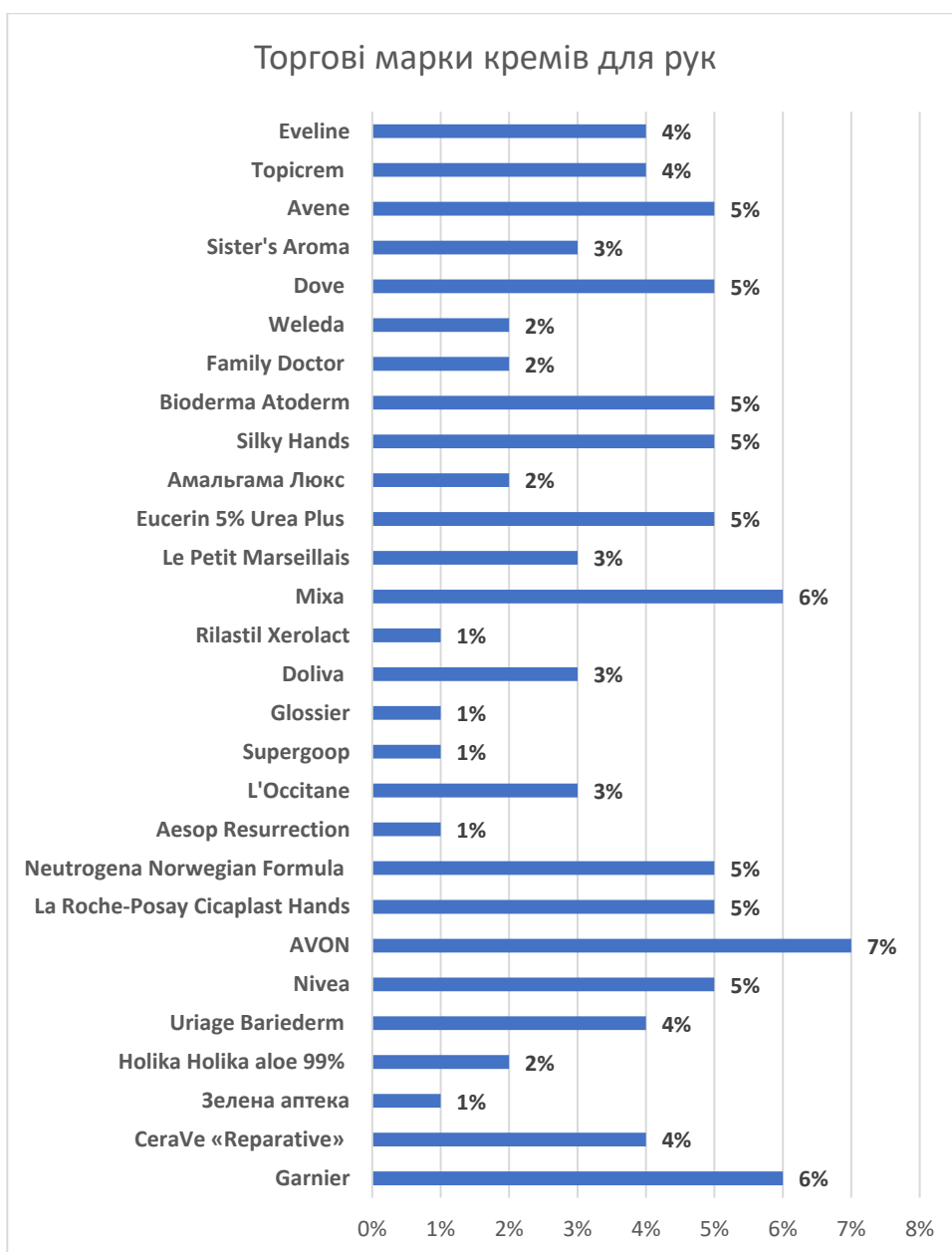

Рис. 3.9 Важливість на думку респондентів торгових марок косметичних засобів для рук

Більшість опитаних жінок користується кремами для рук класу мас-маркет. Так, 7% опитаних жінок користується кремами AVON, 6% - Garnier та Mixa. По 5% опитаних обирають такі аптечні торгові марки, як: La Roche-Posay Cicaplast Hands, Neutrogena Norwegian Formula, Eucerin 5% Urea Plus, Bioderma Atoderm, Avene та по 5% обирають креми для рук мас-маркету Nivea, Silky Hands, Dove. Так, лише 1% опитаних користується засобами для рук преміум класу Aesop. На ринку України представлений широкий асортимент

засобів для рук мас-маркету і преміум класу для споживачів з різним рівнем платоспроможності як вітчизняних, так і зарубіжних виробників.

На наступному етапі досліджень були визначені фактори вибору кремів для рук опитаними жінками (рис. 3.10).

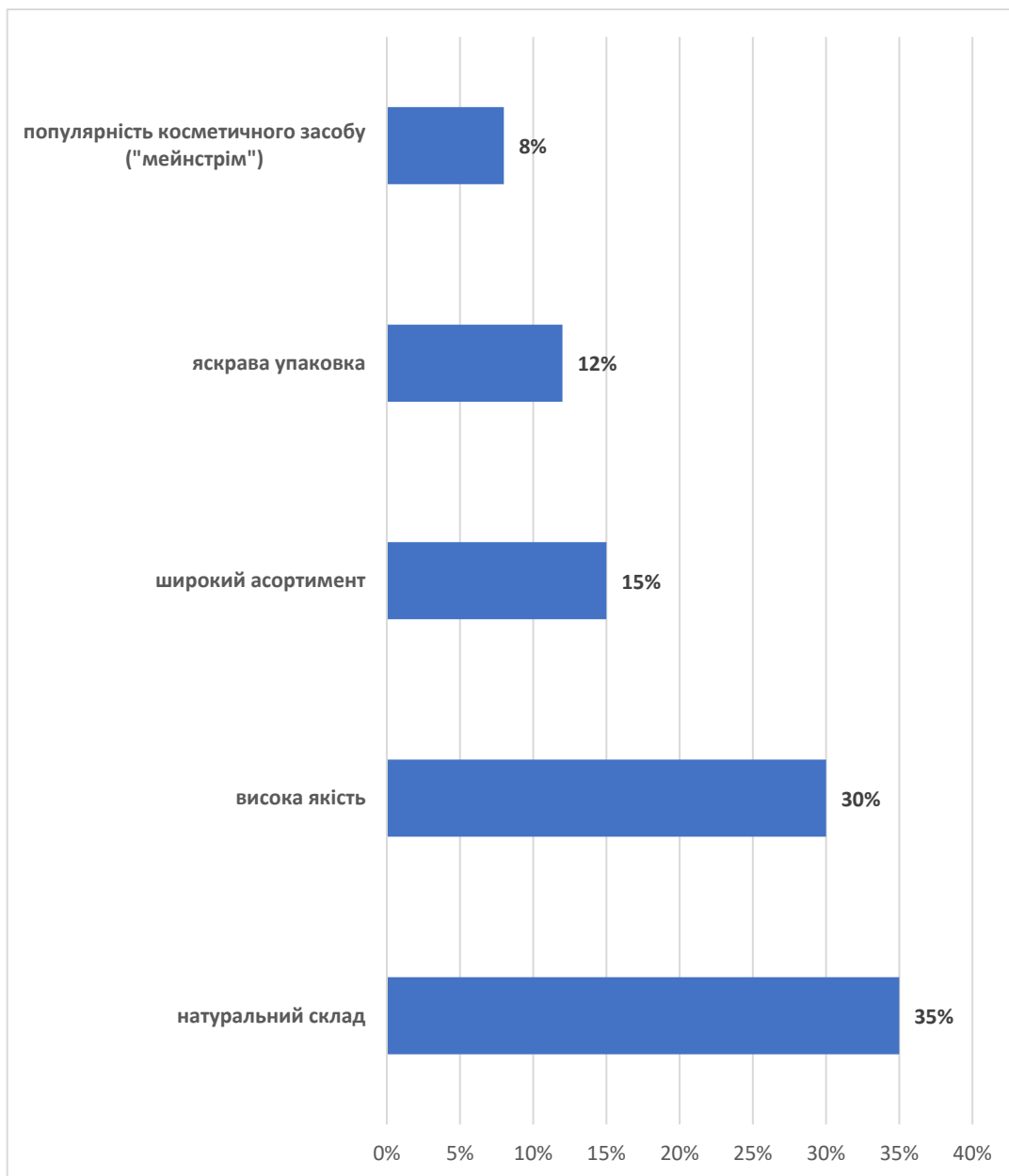

Рис. 3.11 Фактори вибору кремів для рук опитаними жінками

Натуральний склад і високу якість як фактори, якими керуються опитані жінки при виборі крему для рук обрала третина опитаних. Широкий асортимент ряд продукції впливає на прийняття рішення про покупку на 15% респондентів.

Встановлено, що яскрава упаковка кремів для рук є важливою і впливає на покупку 12% опитаних жінок. Споживачі обирають певні креми та інші косметичні засоби для рук саме через їх яскраве та несхоже на інших пакування, що привертає увагу жінок. Через «мейнстрім» купують креми для рук 8% опитаних жінок-споживачів.

Встановлені канали промоції, що впливають на прийняття рішення про покупку кремів та інших косметичних засобів для рук респондентами (рис. 3.11).

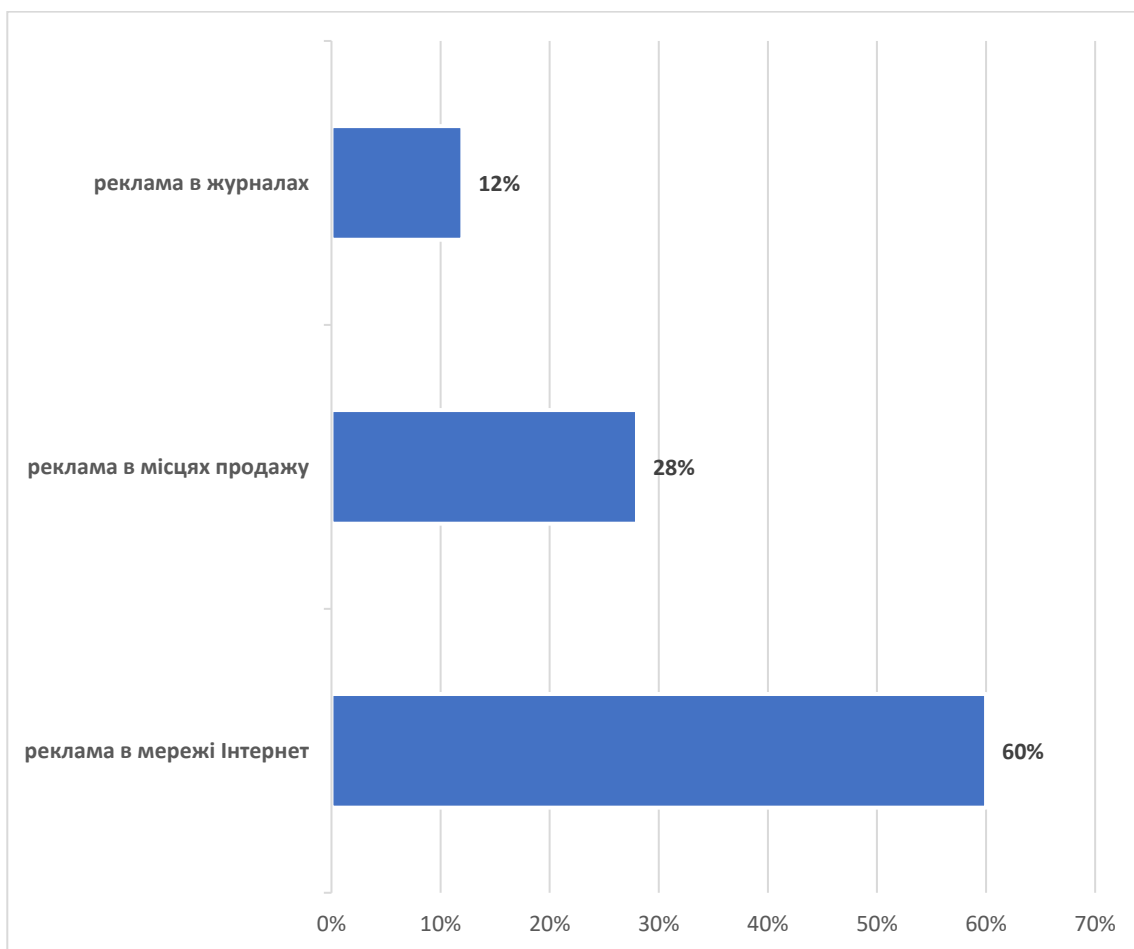

Рис. 3.11 Канали промоції, що впливають на прийняття рішення про покупку кремів та інших косметичних засобів для рук респондентами

Проаналізувавши канали промоції, що впливають на прийняття рішення про покупку кремів та інших косметичних засобів для рук респондентами нами було встановлено, що досить розповсюдженим є канал реклами кремів

для рук в мережі Інтернет для більшої половини опитаних жінок. Рекламу в місцях продажу як канали промоції обрали 28% респондентів.

На рис. 3.12 представлена вартість одноразової покупки крему для рук.

Рис. 3.12 Вартість одноразової покупки крему для рук

Встановлено, що вартість одноразової покупки крему для рук для 45% опитаних жінок становить 200-1000 грн (середня вартість покупки). Для 40% респондентів прийнятною є сума до 200 грн. Лише 15% опитаних можуть дозволити собі купити засіб для рук ціною понад 1000 грн.

Креми для рук користуються сезонним попитом. Так, взимку найбільшим попитом користуються крем для рук відновлення та захист для дуже сухої шкіри рук. Влітку споживачі купують крем для рук живлення з SPF факторами захисту від сонця.

3.3 Практичні рекомендації щодо безпечного нанесення крему для рук та мінімізації дерматиту рук

Поради щодо безпечного нанесення крему для рук

Багато з нас відчувають сухість і тріщини рук від регулярного і енергійного миття рук, щоб допомогти зупинити поширення COVID-19.

Але чи безпечно наносити крем для рук після миття рук, або ми просто повторно забруднюємо руки хвороботворними мікроорганізмами?

Можна безпечно наносити крем для рук після миття рук, тільки переконайтеся, що руки спочатку ретельно висохли. Застосовуючи крем для рук, не дозволяйте насадці торкатися вашої руки, а краще бризніть кремом здалеку на тильну сторону долоні. Також розумно не ділитися кремом для рук з іншими людьми.

Вибирайте креми для рук на масляній основі замість лосьйонів на водній основі, так як лосьйони з високим вмістом води випаровуються зі шкіри, залишаючи вашу шкіру ще більш сухою.

Якщо у вас особливо суха або схильна до екземи шкіра, можливо, буде гарною ідеєю провести руки на ніч дуже густим кремом і парою бавовняних рукавичок. Одягніть рукавички за пару годин до того, як ляжете спати, і якщо ви можете це терпіти, тримайте рукавички всю ніч, щоб дати вашій шкірі шанс відновитися і зволожитися до наступного дня.

Шукайте креми для рук, які містять багаті пом'якшувальні засоби, які допомагають затримувати вологу в шкірі, наприклад, ланолін, бджолиний віск, масло ши та какао-масло.

Корисні і ботанічні екстракти, які допомагають заспокоїти роздратування і невеликі тріщини на шкірі, такі як календула, ромашка, розмарин.

- Який крем для рук найкраще подолати тонкі лінії та зморшки?

Якщо ви хочете подолати тонкі лінії та зморшки, виберіть крем для рук з антиоксидантами. Як вже обговорювалося, антиоксиданти допомагають запобігти та повернути в зворотне передчасне старіння, надаючи вашій шкірі шанс боротися з набридливими зморшками. Крім того, вибирайте крем для рук з SPF, щоб боротися з будь-якою шкодою від сонця, яка також може призвести до тонких зморшок.

- Яких інгредієнтів слід уникати в кремі для рук?

Уникайте відлущуючих інгредієнтів у кремах для рук, які можуть ще більше подразнювати суху або потріскану шкіру. Якщо у вас чутлива

шкіра, до алкоголю і ароматизаторів, вам потрібно взагалі уникати агресивних інгредієнтів.

Стратегії мінімізації професійного дерматиту рук включають:

- Використання засобу гігієни рук, який містить пом'якшувальні речовини, щоб мінімізувати ризик подразнення та висихання шкіри.
- Навчання персоналу правильному використанню засобів гігієни рук.
- Навчання персоналу догляду за руками, включаючи регулярне використання зволожувачів шкіри як на роботі, так і вдома - такі зволожувальні засоби по догляду за шкірою повинні бути сумісні з санітайзерами на спиртовій основі.
- Забезпечення підтримуючого ставлення до персоналу з проблемами шкіри рук.

Санітайзери на основі спирту виробляють найнижчу частоту подразнювального контактного дерматиту з усіх доступних в даний час засобів гігієни рук.

Справжня алергія на спиртову основу зустрічається рідко, і про алергію лише на алкоголь не повідомлялося.

Хоча деякі повідомлення свідчать про те, що подразнюючий контактний дерматит може виникнути у 30% медичних/фармацевтичних працівників; частота виникнення цієї проблеми серед недавнього дослідження медичних працівників була надзвичайно низькою (0,47%), що становило одну шкірну побічну подію за 72 роки впливу на медичних працівників.

Медичних працівників слід заохочувати повідомляти ведучого з гігієни рук, якщо після використання ручного санітайзера на основі алкоголю виникає подразнення шкіри. До всіх скарг слід ставитися серйозно і ініціювати процес розгляду. Усі лікарні повинні мати доступ до направлення для подальшого спостереження, яке може включати: професійного дерматолога, місцевого лікаря або відділення невідкладної допомоги для медичних працівників зі стійкими проблемами зі шкірою.

Висновки до розділу 3.

1. З метою дослідження поведінки жінок-споживачів кремів для рук проведено опитування за допомогою анкети, створеної в Google Forms.
В анкетуванні прийняли участь лише жінки, їх кількість становила 195 осіб віком 18-45 років.
2. Досліджено тип шкіри рук респондентів, оскільки креми для рук обираються саме за типом шкіри. Переважна більшість опитаних мають комбінований тип шкіри, третина респондентів мають нормальний тип шкіри. Жирний тип мають 15% опитаних жінок. Лише 10% респондентам притаманний сухий тип шкіри.
3. Встановлено, що 65% очищають шкіру рук за допомогою санітайзерів шкіри, що є найважливішим етапом, оскільки крем повинен наноситися на добре очищену та висушену шкіру рук. Саме від цього залежатиме рівень абсорбції діючих речовин крему для рук чи іншого косметичного засобу, як лосьону чи баттера. Зволоження і захист шкіри рук потребують 10% опитаних жінок.
4. Визначені характеристики кремів для рук, які мають важливе значення для опитаних жінок за 5-ти бальною шкалою (1 бал – найменше значення, 5 – найбільше значення).
5. З'ясовано, що 60% респондентів купують креми та інші косметичні засоби для рук у магазинах косметики Prostor, Єва, Watsons.
6. Сьогодні є вкрай актуальною реклама відомих блогерів, оскільки постійно збільшується кількість інтернет користувачів, особливо серед молоді (покоління зет). Цей онлайн канал промоції наразі вкрай важливо враховувати сучасним виробникам кремів для рук з метою прощтовхування своєї продукції на вітчизняний косметичний ринок.
7. Натуральний склад і висока якість як фактори, якими керуються опитані жінки при виборі крему для рук обрала третина опитаних.
8. Проаналізувавши канали промоції, що впливають на прийняття рішення про покупку кремів та інших косметичних засобів для рук респондентами нами було встановлено, що досить розповсюдженим є канал реклами кремів для рук в мережі Інтернет для більшої половини опитаних жінок.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. На ринку України представлений широкий асортимент засобів для рук мас-маркету і преміум класу для споживачів з різним рівнем платоспроможності як вітчизняних, так і зарубіжних виробників.
2. Проведено контент-аналіз найбільш часто вживаних токсичних інгредієнтів, деякі з яких були заборонені або обмежені для використання ЄС та іншими країнами, але які все ще поширені в багатьох засобах по догляду за шкірою.
3. З метою дослідження поведінки жінок-споживачів кремів для рук проведено опитування за допомогою анкети, створеної в Google Forms. В анкетуванні прийняли участь лише жінки, їх кількість становила 195 осіб віком 18-45 років.
4. Досліджено тип шкіри рук респондентів, оскільки креми для рук обираються саме за типом шкіри. Переважна більшість опитаних мають комбінований тип шкіри, третина респондентів мають нормальний тип шкіри. Жирний тип мають 15% опитаних жінок. Лише 10% респондентам притаманний сухий тип шкіри.
5. Встановлено, що 65% очищають шкіру рук за допомогою санітаїзерів шкіри, що є найважливішим етапом, оскільки крем повинен наноситися на добре очищену та висушену шкіру рук. Саме від цього залежатиме рівень абсорбції діючих речовин крему для рук чи іншого косметичного засобу, як лосьону чи баттера. Зволоження і захист шкіри рук потребують 10% опитаних жінок.
6. Визначені характеристики кремів для рук, які мають важливе значення для опитаних жінок за 5-ти бальною шкалою (1 бал – найменше значення, 5 – найбільше значення).
7. Встановлено, що 70% опитаних жінок вважають, що склад кремів та інших косметичних засобів для рук має вирішальне значення (5 балів). Безпечність, ефективність та ціна при виборі кремів та інших

- косметичних засобів для рук мають вирішальне значення для половини опитаних жінок.
8. З'ясовано, що 60% респондентів купують креми та інші косметичні засоби для рук у магазинах косметики Prostor, Єва, Watsons.
 9. Сьогодні є вкрай актуальною реклама відомих блогерів, оскільки постійно збільшується кількість інтернет користувачів, особливо серед молоді (покоління зет). Цей онлайн канал промоції наразі вкрай важливо враховувати сучасним виробникам кремів для рук з метою прощтовхування своєї продукції на вітчизняний косметичний ринок.
 10. Натуральний склад і високу якість як фактори, якими керуються опитані жінки при виборі крему для рук обрала третина опитаних.
 11. Проаналізувавши канали промоції, що впливають на прийняття рішення про покупку кремів та інших косметичних засобів для рук респондентами нами було встановлено, що досить розповсюдженим є канал реклами кремів для рук в мережі Інтернет для більшої половини опитаних жінок.
 12. Повторюване і часте миття рук викликає подразнюючий контактний дерматит, який з часом збільшується і призводить до сухої і грубої шкіри. Використання крему для рук відразу після кожного миття рук може запобігти як сухість шкіри, так і шорсткість шкіри. Тому регулярне застосування препаратів для догляду за шкірою повинно сприяти зменшенню основних клінічних симптомів подразнювального контактного дерматиту.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
(дата звернення 07.10.2022)
2. К – значить «Краса»: всі секрети корейської косметики. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/2497500-k-znacid-krasa-vsi-sekreti-korejskoi-kosmetiki.html (дата звернення 05.09.2021)
3. Archer C. B. Functions of the skin. Rook's textbook of dermatology. 8th ed. Oxford, UK: Wiley-Blackwell. 2010. P. 4.1–4.11.
4. Brisman AS, Hirsch SM, Paige HH, Hamburg M, Gelb M. Tooth shade preferences in older patients. *Gerodontics* 1985;1: 130—133.
5. Chew AL, Maibach HI: Irritant dermatitis. Berlin, Springer; 2006. 3. Elsner P, Berardesca E, Wilhelm KP, Maibach HI: Bioengineering of the skin: skin biomechanics. Boca Raton, FL, USA, CRC Press; 2021.
6. COVID-19 and personal protective equipment: treatment and prevention of skin conditions related to the occupational use of personal protective equipment / S. R. Desai, C. Kovarik, B. Brod et al. *J Am Acad Dermatol*. 2020. № 83. P. 675–677.
7. Danby S.G., AlEnezi A.I., Sultan A., Lavender T., Chittock J., Brown K., Cork M.J. Effect of Olive and Sunflower Seed Oil on the Adult Skin Barrier: Implications for Neonatal Skin Care. *Pediatr Dermatol*, 2013; 30(1): 42-50
8. Dickel H, Kuss O, Schmidt A, Kretz J, Diepgen TL: Importance of irritant contact dermatitis in occupational skin disease. *American Journal of Clinical Dermatology* 2012, 3:283-289.
9. Epel, E. S.; Morrow, J. D.; Cawthon, R. M. Accelerated telomere shortening in response to life stress. *Proc. Natl. Acad. Sci. U. S. A.*, 2004, 101 (49), 17312-17315.
10. Gharby S., Asdadi A., Yadini A.E., Charrouf Z. Chemical characterization and oxidative stability of seeds and oil of sesame grown in Morocco. *Journal of the Saudi Society of Agricultural Sciences*, 2017; 16: 105-111.

11. Groszofsky A, Adkins S, Bastholm R, Meyer L, Krueger L, Meyer J, Torma P Tooth color: effects on judgments of attractiveness and age. *Perceptual and Motor Skills* 2003;96:43—48.
12. Helfrich, Y. R.; Yu, L.; Ofori, A.; Hamilton, T. A.; Lambert, J.; King, A.; Voorhees, J. J.; Kang, S. Effect of smoking on aging of photoprotected skin: evidence gathered using a new photonumeric scale. *Arch. Dermatol.*, 2007, 143 (3), 397-402.
13. Kampf G, Löffler H: Dermatological aspects of a successful introduction and continuation of alcohol-based hand rubs for hygienic hand disinfection. *Journal of Hospital Infection* 2013, 55:1-7.
14. Kampf G, Muscatiello M: Dermal tolerance of Sterillium, a propanol-based hand rub. *Journal of Hospital Infection* 2015, 55:295-298
15. Kavli G, Angell E, Moseng D: Hospital employees and skin problems. *Contact Dermatitis* 2018, 17:156-158.
16. Lewis, J.M. (2018). Caucasian body hair management: A key to gender and species identification in U.S. culture? *Journal of American Culture*, 10, 7-14.
17. McCreary, D.R., & Sasse, D.K. (2020). An exploration of the drive for muscularity in adolescent boys and girls. *Journal of American College Health*, 48, 297-304.
18. Meding B, Swanbeck G: Epidemiology of different types of hand eczema in an industrial city. *Acta Dermatologica et Venereologica* 2019, 153:1-43.
19. Mizoguchi, K.; Ikeda, R.; Shoji, H.; Tanaka, Y.; Maruyama, W.; Tabira, T. Aging attenuates glucocorticoid negative feedback in rat brain. *Neuroscience*, 2009, 159 (1), 259-270.
20. Perugi, G., Akiskal, H.S., Giannotti, D., Frare, F., DiVaio, S., & Cassano, G.B. (2017). Gender related differences in body dysmorphic disorder (Dysmorphophobia). *Journal of Nervous and Mental Disease*, 185, 578-582.
21. Phillips, K.A., McElroy, S.L., Keck, P.E., Pope, H.G., & Hudson, J.I. (2013). Body Dysmorphic Disorder: 30 cases of imagined ugliness. *American Journal of Psychiatry*, 150, 302-308.

22. Pope, H.G., Gruber, A.J., Choi, P., Olivardia, R., & Phillips, K.A. (2017). Muscle dysmorphia: An underrecognized form of body dysmorphic disorder. *Psychosomatics*, 38, 548-557.
23. Rosen, J.C. (2016). Body dysmorphic disorder: Assessment and treatment. In J. K. Thompson (Ed.), *Body image, eating disorders and obesity: An integrative guide to assessment and treatment* (pp. 149-170).
24. Schwanitz HJ, Uter W: Interdigitalraumeckzem. In *Neue Wege zur Prävention - Paradigma Friseureckzem* Edited by: Schwanitz HJ, Uter W and Wulfhorst B. Osnabrück, Universitätsverlag Rasch; 2018:151-158.
25. Skin reactions to non-glove personal protective equipment: an emerging issue in the COVID-19 pandemic / M. Gheisari, F. Araghi, H. Moravvej et al. *J Eur Acad Dermatol Venereol*. 2020. URL : <https://doi.org/10.1111/jdv.16492>.
26. Smit HA, Burdorf A, Coenraads PJ: Prevalence of hand dermatitis in different occupations. *International Journal of Epidemiology* 2013, 22:288-293.
27. Smit HA, Coenraads PJ: A retrospective cohort study on the incidence of hand dermatitis in nurses. *International Archives of Occupational and Environmental Health* 2013, 64:541-544.
28. Stingeni L, Lapomarda V, Lisi P: Occupational hand dermatitis in hospital environments. *Contact Dermatitis* 2015, 33:172-176.
29. Structure and function of the epidermis related to barrier properties / A. Baroni, E. Buommino. *Clin Dermatol*. 2012. № 30. P. 257–262.
30. Stuever, H. (2020, August 3). Mr. rug; for men, a hairy back is a closely held secret. *The Washington Post*, p. C1.
31. Tsai TF, Maibach HI: How irritant is water? An overview. *Contact Dermatitis* 2020, 41:311-314.
32. Uter W, Gefeller O, Schwanitz HJ: Frühe irritative Hautschädigung bei Frisörlehrlingen. *Hautarzt* 2015, 46:771-778.
33. Washington, DC: American Psychological Association. Smith, H. (2020, July 10). Why Zorba can't keep his hair on. *New Statesman*, 129.

Національний фармацевтичний університет

Факультет медико-фармацевтичних технологій

Кафедра косметології і ароматології

Ступінь вищої освіти магістр

Спеціальність 226 Фармація, промислова фармація

Освітня програма Технології парфюмерно-косметичних засобів

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
косметології і ароматології

Олександр БАШУРА
«05» вересня 2022 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Людмили МИХАЛЮК

1. Тема кваліфікаційної роботи: «Проблематика використання кремів для рук серед українського населення»
керівник кваліфікаційної роботи: Ольга Філіпцова, д.біол.н., професор
затверджений наказом НФаУ від «01» листопада 2022 року № 239
2. Строк подання здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи: грудень 2022 р.
3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи: кваліфікаційна робота викладена на 45 сторінках, включає 14 рисунків та 1 таблицю, містить 33 джерела наукової літератури.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): зібрати та проаналізувати наукову літературу щодо аналізу асортименту кремів для рук, представлених на ринку України; провести дослідження цінової політики кремів для рук; провести опитування з метою визначення споживацьких переваг кремів для рук; проаналізувати анкети за допомогою методу описової статистики та визначити питання, які впливають на вибір кремів для рук; розробити практичні рекомендації щодо безпечного нанесення крему для рук та мінімізації дерматиту рук.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень):
таблиць – 1, рисунків – 14

6. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи

Розділ	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1.	Ольга ФІЛІПЦОВА, професор закладу вищої освіти кафедри косметології і ароматології	2.03.22	2.03.22
2.	Ольга ФІЛІПЦОВА, професор закладу вищої освіти кафедри косметології і ароматології	06.05.22	06.05.22
3.	Ольга ФІЛІПЦОВА, професор закладу вищої освіти кафедри косметології і ароматології	01.06.22	01.06.22

7. Дата видачі завдання: «05» вересня 2022 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів кваліфікаційної роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел.	квітень	виконано
2.	Розробка методології дослідження.	квітень	виконано
3.	Вивчення використання кремів для рук серед українського населення.	травень	виконано
4.	Розробка анкети та проведення досліджень, які спрямовані на вивчення використання кремів для рук серед українського населення	травень	виконано
5.	Узагальнення та загальні рекомендації використання кремів для рук споживачами.	травень-листопад	виконано
6.	Викладення основного матеріалу.	жовтень	виконано
7.	Оформлення кваліфікаційної роботи.	листопад	виконано
8.	Підготовка тексту доповіді та презентації до захисту	грудень	виконано
9.	Підготовка та представлення кваліфікаційної роботи до ЕК НФаУ. Підготовка до захисту.	січень	виконано

Здобувачка вищої освіти _____

Людмила МИХАЛЮК

Керівник кваліфікаційної роботи _____

Ольга ФІЛІПЦОВА

ВИТЯГ З НАКАЗУ № 239
по Національному фармацевтичному університету
від 01 листопада 2022 року

Затвердити тему, керівника та рецензента кваліфікаційної роботи здобувачу вищої освіти заочної форми навчання факультету медико-фармацевтичних технологій НФаУ 2023 року випуску:

№ з/п	Прізвище, ім'я по батькові здобувача вищої освіти	Тема кваліфікаційної роботи (українською мовою)	Тема кваліфікаційної роботи (англійською мовою)	Керівник кваліфікаційної роботи	Рецензент кваліфікаційної роботи
1.	Михалюк Людмила Анатоліївна	Проблематика використання кремів для рук серед українського населення	Problems of using hand creams among the Ukrainian population	проф. Філіпцова О.В.	проф. Баранова І.І.

ПІДСТАВА: службова записка завідувача кафедри про затвердження теми кваліфікаційної роботи, керівника та рецензента.

Вірно: провідний фахівець

К. С. Конотон

ВИСНОВОК

**Комісії з академічної доброчесності про проведену
експертизу щодо академічного плагіату у кваліфікаційній
роботі здобувача вищої освіти**

№ 110827 від «27» грудня 2022 р.

Проаналізувавши випускну кваліфікаційну роботу за магістерським рівнем здобувача вищої освіти заочної форми навчання Михалюк Людмили Анатоліївни, 5 курсу, _____ групи, спеціальності 226 Фармація, промислова фармація, на тему: «Проблематика використання кремів для рук серед українського населення / Problems of using hand creams among the Ukrainian population», Комісія з академічної доброчесності дійшла висновку, що робота, представлена до Екзаменаційної комісії для захисту, виконана самостійно і не містить елементів академічного плагіату (копіляції).

**Голова комісії,
професор**

Інна ВЛАДИМИРОВА

7%

11%

ВІДГУК

**наукового керівника на кваліфікаційну роботу ступеня вищої освіти
магістр, спеціальності 226 Фармація, промислова фармація
Людмили МИХАЛЮК**

на тему: «Проблематика використання кремів для рук серед українського населення».

Актуальність теми. Початкове використання ручних санітайзерів на основі алкоголю особливо під час пандемії COVID-19 серед населення України та серед медичних працівників часто призводить до пересихання шкіри рук.

Однак, останні дослідження показали, що постійне використання пом'якшувального крему для рук призводить до поліпшення подразнювального контактного дерматиту приблизно у 70% постраждалих медичних працівників. Також використання масловмісного лосьйону або бар'єрного крему тричі на зміну може істотно захистити руки як споживачів так і вразливих медичних/фармацевтичних працівників від висихання і хімічного роздратування.

Практична цінність висновків, рекомендацій та їх обґрунтованість.

Цільову аудиторію дослідження складають споживачі кремів для рук, переважно жінки, тому важливим було звернути їхню увагу на склад кремів для рук, представлених на косметичному ринку України. Також практичне значення мають ознайомчо-інформаційні заходи стосовно обізнаності щодо впливу на організм людини кремів для рук.

Оцінка роботи. Методологія дослідження базувалась на аналізі праць вітчизняних і зарубіжних учених, отриманих з мережі Інтернет, та маркетингової інформації отриманої за допомогою анкетування споживачів. РАвтором виконано весь обсяг досліджень: проведено анкетування споживачів кремів для рук, проведено обробку та аналіз отриманої інформації, складена база даних та вироблена її статистична обробка.

Роботу виконано на високому професійному рівні, розв'язано поставлені цілі та впроваджено завдання дослідження.

Загальний висновок та рекомендації про допуск до захисту. При проведенні експерименту Людмила МИХАЛЮК продемонструвала гарні знання в сфері практичної косметології та справилась з поставленою задачею, виявивши при цьому здібності до проведення самостійних досліджень. Роботу рекомендовано до захисту.

Науковий керівник _____

Ольга ФІЛІПЦОВА

«05» грудня 2022 р.

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу ступеня вищої освіти магістр, спеціальності 226
Фармація, промислова фармація

Людмили МИХАЛЮК

на тему: «Проблематика використання кремів для рук серед українського населення».

Актуальність теми. Повторюване і часте миття рук підвищує сухість і шорсткість шкіри. Використання крему для рук відразу після кожного миття рук може обмежити як сухість шкіри, так і шорсткість шкіри. Тому регулярне застосування препаратів для догляду за шкірою повинно сприяти запобіганню як сухої, так і грубої шкіри.

Теоретичний рівень роботи. У роботі наведено моніторинг спеціалізованих літературних джерел фармацевтичного і косметологічного профілю. Складено анкету для споживачів кремів для рук. Проведена статистична обробка отриманих даних та наведено загальні висновки щодо використання кремів для рук споживачами.

Пропозиції автора з теми дослідження. Враховуючи споживацькі переваги кремів для рук, автором була наведена концепція досліджень, яка дозволила розробити рекомендації використання кремів для рук споживачами різного віку. Вибрано об'єкти досліджень, які обумовлюють ефективність дослідження споживацьких переваг кремів для рук. Відпрацьовано основні методи досліджень, які дозволяють проаналізувати розповсюдженість використання кремів для рук серед населення України.

Практична цінність висновків, рекомендацій та їх обґрунтованість. Отримані результати є основою використання програм лояльності щодо клієнтів, які купують креми для рук.

Недоліки роботи. Незважаючи на загальний високий рівень виконання кваліфікаційної роботи, авторіві не вдалося уникнути незначних стилістичних помилок, які не зменшують наукової і практичної цінності отриманих результатів.

Загальний висновок і оцінка роботи. Робота виконана на високому професійному рівні, відповідає усім вимогам і може бути представлена в Екзаменаційну комісію для захисту.

Рецензент _____

проф. Інна БАРАНОВА

«12» грудня 2022 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Витяг з протоколу
засідання кафедри косметології і аромології НФаУ
№ 5 від 15 грудня 2022 року**

Голова: завідувач кафедри, доктор фарм. наук, проф. Башура О.Г.

Секретар: доц. Мартинюк Т.В.

ПРИСУТНІ: зав. каф., проф. Башура О.Г., проф. Філіпцова О.В., доц. Кран О.С., доц. Мартинюк Т.В., доц. Шмелькова К.С., доц. Петровська Л.С., доц. Алмакаєв М.С., ас. Миргород В.С.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про представлення до захисту в Екзаменаційну комісію кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти випускного курсу НФаУ 2023 року випуску

СЛУХАЛИ: Про представлення до захисту в Екзаменаційній комісії кваліфікаційної роботи на тему: «Проблематика використання кремів для рук серед українського населення» здобувачки вищої освіти випускного курсу НФаУ 2023 року випуску Людмили МИХАЛЮК

Науковий керівник проф. Ольга ФІЛІПЦОВА

Рецензент проф. Інна БАРАНОВА

УХВАЛИЛИ: Рекомендувати до захисту кваліфікаційну роботу здобувачки вищої освіти 5 курсу 01a групи Людмили МИХАЛЮК

(прізвище, ім'я)

на тему: «Проблематика використання кремів для рук серед українського населення».

Голова

завідувач кафедри,

доктор фарм. наук, проф.

(підпис)

Олександр БАШУРА

Секретар

доцент

(підпис)

Тетяна МАРТИНЮК

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Направляється здобувачка вищої освіти Людмила МИХАЛЮК до захисту кваліфікаційної роботи за галуззю знань 22 Охорона здоров'я спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація освітньою програмою Технології парфумерно-косметичних засобів на тему: «Проблематика використання кремів для рук серед українського населення»

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____ / Ольга НАБОКА /

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Здобувачка вищої освіти Людмила МИХАЛЮК продемонструвала гарні знання в сфері практичної косметології та справилась з поставленою задачею, виявивши при цьому здібності до проведення самостійних досліджень.

Керівник кваліфікаційної роботи

Ольга ФІЛПЦОВА

«05» грудня 2022 р.

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційну роботу розглянуто. Здобувачка вищої освіти Людмила МИХАЛЮК допускається до захисту даної кваліфікаційної роботи в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри
косметології і ароматології

Олександр БАШУРА

«15» грудня 2022 року

Кваліфікаційну роботу захищено

у Екзаменаційній комісії

« ____ » _____ 2023 р.

З оцінкою _____

Голова Екзаменаційної комісії,

доктор медичних наук, професор

_____ /Наталія БЕЗДІТКО/